

MORA

Byggnadsnämnden

Plats och tid: Stadsbyggnadsförvaltningen, 2017-04-24 kl. 13:15 – 16:00

Beslutande: Ulf Tholerus (C), §§ 72-89, 91-97
Joakim Linder (MOP)
Anna-Carin Rydstedt (S)
Sven Anders Söderberg (M)
Leif Sandström (MP)
Gunder Eriksson (C) §§ 71-83, 85-97
Ajdoan Muliqi (S)
Karl Samuel Rombo (KD) §§ 71, 84 och 90

Övriga deltagare: Karl Samuel Rombo (KD), ej tjänstgörande ersättare §§ 72-83, 85-89, 91-97
Olle Erlands (S), ej tjänstgörande ersättare
Christer Johansson (V), ej tjänstgörande ersättare
Lisbeth Mellbert (M), ej tjänstgörande ersättare

Tommy Ek, förvaltningschef och stadsarkitekt
Håkan Persson, planchef, § 71-73
Inger Svensson, verksamhetskoordinator
Rasmus Öhrén, byggnadsinspektör, §
Ulla Björklund, nämndsekreterare

Utses att justera: Leif Sandström

Justeringens plats och tid: Moraparken, 27 april 2017

Underskrifter: _____ Paragraf 71 - 97

Ulla Björklund, Sekreterare

_____
Ulf Tholerus
Ordförande, §§ 72-89, 91-97

_____
Joakim Linder
Ordförande, § 71, § 90

_____
Leif Sandström, Justerare

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Byggnadsnämnden Sammanträdesdatum: 2017-04-24

Överklagningstid: 2017-05-02 – 2017-05-23

Anslaget sätts upp: 2017-05-02 Anslaget tas ner: 2017-05-24

Förvaringsplats för protokollet: Stadsbyggnadsförvaltningen, Mora

---

Underskrift

Utdragsbestyrkande

MORA

Innehållsförteckning

Ändring för del av detaljplan Dp 216, för fastigheten Stranden 6:2	3
Godkännande, Detaljplan för del av bostadsområdet Tuvan, del av Öna 332:1	3
Väg 45/70 genom Mora – avvikelser från detaljplan S 161 för cirkulation vid Badstubacksbron	5
Ryssa 203:1, Förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnader	6
Björkvassla 9:13, Strandskyddsdispens, bygglov och startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	10
Noret 1:92, Rättelseföreläggande	13
Utmeland 205:3, Bygglov för tillbyggnad av radhus	15
Vinäs 99:2, Åtgärdsföreläggande	18
Vinäs S:16, Åtgärdsföreläggande	21
Nusnäs 397:1, Förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus	24
Ryssa 162:2, Bygglov för nybyggnad av enbostadshus, startbesked för rivning av befintlig byggnad	27
Färnäs 11:4, Förhandsbesked för nybyggnad av en-/tvåbostadshus och ändrad användning av industribyggnad	32
Vika 217:2, Bygglov och startbesked för tillbyggnad av enbostadshus	36
Utmeland 557:4, Tidsbegränsat bygglov för cistern till testanläggning för gasutvinning	39
Stranden 2:2, Strandskyddsdispens och tidsbegränsat bygglov för småbåtshamn	42
Stranden 2:2, Strandskyddsdispens och tidsbegränsat bygglov för uppförande av två bodar	47
Stranden 36:10, Avskrivning av ärende gällande ändrad användning	52
Ryssa 120:5, Bygglov för tillbyggnad av fritidshus	53
Vattnäs 82:8, Bygglov för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad	55
Vika S:109, Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av vindskydd	60
Samråd Lantmäteriet Vinäs 99:2 mfl	64
Noret 128:4, Bygglov för tillbyggnad av sjukhus	65
Noret 128:4, Tidsbegränsat bygglov för tillbyggnad av sjukhus	68
Utmeland 25:257, Bygglov för nybyggnad av brandstation, komplementbyggnad och radiomast, Rivningslov för rivning av enbostadshus	71
Verksamhetsuppföljning 1 för 2017, VUP 1	78
Delegationsbeslut	79
Delgivningar	86

MORA

§ 71

MK BN 2016/00768-26

Ändring, del av detaljplan Dp 216, för fastigheten Stranden 6:2

Beslut

Granskningsutlåtandet godkänns som nämndens egna.

Byggnadsnämnden antar Ändring, del av detaljplan Dp 216, för fastigheten Stranden 6:2, med stöd byggnadsnämndens reglemente reviderat KF 2016-12-19 §165

Sammanfattning av ärendet

Gällande detaljplan, Dp 216, fastställdes den 20 november 1991 och kommer att gälla jämsides med denna planändring. Ändringen omfattar en del av fastigheten Stranden 6:2 där takbeklädda och inglasade altaner och balkonger har byggts på mark som inte får bebyggas. Syftet med planändringen är att legalisera takbeklädda och inglasade altaner och balkonger inom planområdet.

Planområdet är beläget på Saxnäs söder om Mora centrum, cirka 600 meter sydväst om Mora kyrka. Saxnäs ligger sydväst om Mora resecentrum. Området omfattar cirka 8300 m². Bostadsrättsföreningen Saxviken är fastighetsägare.

Planen handläggs med standardförfarande enligt plan- och bygglagen 2010:900. Planändringen antas inte medföra någon betydande miljöpåverkan.

Planen har varit utsänd för granskning och inkomna synpunkter har sammanställts i ett granskningsutlåtande.

Beslutsunderlag

Tillägg till planbeskrivning, januari 2017.

Tillägg till planbestämmelser, januari 2017.

Tillägg till plankarta med bestämmelser, januari 2017.

Granskningsutlåtande, mars 2017.

Deltar inte i beslutet

Ulf Tholerus (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av detta ärende.

Sändlista

Planenheten

MORA

§ 72

MK BN 2016/00267-58

Detaljplan för del av bostadsområdet Tuvan, del av Öna 332:1

Beslut

Granskningsutlåtande 1 samt granskningsutlåtande 2 godkänns som nämndens egna.

Detaljplaneförslaget godkänns

Kommunfullmäktige rekommenderas anta detaljplanen

Sammanfattning av ärendet

Syftet med planen är att utöka byggrätten i ett befintligt bostadsområde. Förslaget är att möjliggöra för ett bostadshus där det idag finns ett garage och att höja tillåten byggnadshöjd för en befintlig byggrätt upp till sex våningar samt att möjliggöra för carport eller garage på en befintlig parkeringsyta.

Syftet med planen är även att bevara "hus i park"- karaktären och att säkerställa att Tuvans kulturmiljö värnas och bevaras.

Detaljplanen handläggs med utökat planförfarande enligt Plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Detaljplaneförslaget har varit utsänt för granskning. I granskningen framkom synpunkter som föranledde att detaljplaneförslaget behövde justeras på en del punkter och sändes till Länsstyrelsen, Lantmäteriet, E.ON och Morastrand AB för en andra granskning.

Beslutsunderlag

Plankarta

Planbeskrivning

Granskningsutlåtande 1

Granskningsutlåtande 2

Sändlista

Planenheten

MORA

§ 73

MK BN 2017/00279-2

Väg 45/70 genom Mora – avvikelser från detaljplan S 161 för cirkulation vid Badstubacksbron

Beslut

Den föreslagna cirkulationen strider mot gällande detaljplaner men avvikelsen bedöms enbart vara liten.

Sammanfattning av ärendet

Genomfart Mora

Under slutet av 1990-talet togs en arbetsplan fram för en förbifart mellan väg 45 strax norr om Mora och väg 70 norr om Mora, över Sandängarna. Arbetsplanen fastställdes emellertid inte eftersom projektet saknade finansiering.

År 2008 återupptogs arbetet med att se över trafiken i Mora. Trafikverket och kommunen arbetar nu med att förbättra trafiksituationen genom Mora.

Syftet med arbetet är att Moras infrastruktur ska utvecklas med fokus på hållbart resande och en hållbar stadsutveckling. Projektet ska leda till förbättrad tillgänglighet, ökad kapacitet och en tryggare och säkrare trafikmiljö. Arbetet är uppdelat i fem separata åtgärder, namngivna 1 – 3 samt A och B.

Ombyggnation korsningen Älvgatan – Badstugatan

En av åtgärderna i genomfartsprojektet är ombyggnad av korsningen Älvgatan/väg 70 - Badstugatan till en cirkulation. Detaljplan S 161 – *Stadsplan för kv. Jacobus och Vallen* gäller på platsen. Den planerade cirkulationen kommer att ianspråkta ca 300 m² mark nordost om nuvarande korsning och den ytan är planlagd som allmän plats/park eller plantering. Detta är en avvikelse från detaljplanen men eftersom det är allmän plats och gränsen mellan gata och park enbart är illustrerad bedöms avvikelsen som liten.

Beslutsunderlag

Illustration

Sändlista

Planenheten

MORA

§ 74

MK BN 2017/00003-12

Ryssa 203:1, Förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnader

Beslut

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnader.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d § då åtgärden avses uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Som tomt får tas i anspråk med röd färg markerat område på bifogad karta, inkom 2017-01-28.

Som förhandsbesked enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen meddelas att den föreslagna åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen med nedan givna villkor:

- Vid bygglovsprövning ska planerad byggnation anpassas till den befintliga fäbodkaraktären.
- Takbeläggning ska utföras av lertegel eller som grönt tak, tillexempel sedum- eller torvtak.
- Vatten- och avloppsfrågan ska lösas i samråd med miljönämnden innan bygglovsprövning sker.

Avgiften för förhandsbesked och strandskyddsdispens är 8 669 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnader på fastigheten Ryssa 203:1 i fäboden Mångberg, Mora kommun.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Mångån.

Området är inom delområde Snf 17 - Sydvästra Siljansområdet med bl a Mångån, enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är inom utpekad område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (område D36 Mångberg) enligt antagen LIS-plan.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Det finns ej möjlighet för anslutning till allmänna vattenledningar.

MORA

Remisser och yttranden från grannar

Yttrande från Miljönämnden Mora Orsa, inkom 2017-01-25:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att avstyrka sökt förhandsbesked och strandskyddsdispens på fastigheten Ryssa 203:1 i Mora kommun. Miljönämnden anser heller inte att det kan vara förenligt med LIS-planens syfte att tillåta bebyggelse på aktuell jordbruksmark.

Yttrande från Lantbrukarnas Riksförbund, inkom 2017-02-23:

Mora LRF-avdelning har tagit del av ansökningar om förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnader på följande fastighet:

- *Ryssa 203:1, Dnr: MK BN 2017/00003-8*

Vi har inget att erinra i ärendet.

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har i övrigt inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Motiv för beslut

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § p.1 miljöbalken får inom strandskyddsområde inte nya byggnader uppföras.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. §18 c och d.

Enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken får man som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Fastigheten ligger inom område D36 Mångberg i den antagna LIS-planen för Mora som vann laga kraft 29 december 2014. LIS-planen anger att syftet för området är att möjliggöra förtätning och utbyggnad av bostäder, bland annat på redan avstyckade fastigheter, i ett attraktivt läge nära sjön och ån samt utan hinder från de mindre vattendrag som finns i området. Lämpliga etableringar är bostäder. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller påverka djur och växtlivet i området.

Sökt åtgärd får anses uppfylla skälen som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d § då åtgärden avses uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen: Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen: Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Sökt åtgärd vidtas inom sammanhållen bebyggelse. Föreslagen tomtplats ligger i anslutning till bebyggda fastigheter längs Mångån och den väg som löper ut med Mångån.

Föreslagen etablering angränsar mot väg samt bebyggd fastighet och anses kunna utgöra en lämplig etablering av bebyggelsen. Föreslagen åtgärd hindrar inte allmänheten att färdas fritt utmed Mångån. Sammantaget bedöms det att sökt åtgärd kan tillåtas på platsen.

Upplysningar

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Bygglov för åtgärden krävs innan meddelad strandskyddsdispens och förhandsbesked kan utnyttjas.

Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan tillåtas är bindande vid den kommande bygglovsprövningen om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

MORA

PROTOKOLL
BYGGNADSNÄMNDEN
Sammanträdesdatum: 2017-04-24
Dokument nr: MK BN 2015/01051-54

9(87)

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-01-02

Situationsplan med tomtplatsavgränsning, inkom 2017-04-12

Sändlista

Sökanden:

Fastighetsägaren: besvärshänvisning och delgkv

Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 75

MK BN 2017/00126-9

Björkvassla 9:13, Strandskyddsdispens, bygglov och startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen för komplementbyggnad.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Byggnationen får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Innan startbesked utfärdas ska följande lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

- Kontrollplan

Enligt vad som framkommit i ärendet beslutas att färdigställandeskydd inte är nödvändigt.

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av komplementbyggnad.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Som tomt får tas i anspråk med röd färg markerat område på bifogad situationsplan.

Avgiften för bygglovet och strandskyddsdispensen är 7 379 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser uppförande av komplementbyggnad om 63 kvm på den bebyggda fastigheten Björkvassla 9:13. Komplementbyggnaden kommer att användas som garage. Byggnaden förses med ett sadeltak som bekläds med svart plåt. Byggnadens vertikala fasader kommer att förses med rödmålad lockläktpanel.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde (BS 7 Våmhus) enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för friluftslivet.

I detta ärende anses det obehövt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Våmån.

MORA

Området är inom utpekade område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (område D 41 Våmhus) enligt antagen LIS-plan.

Yttrande från Miljönämnden:

Miljönämnden beslutar att tillstyrka strandskyddsdispens för komplementbyggnad med motiveringen att tomtplatsen är bebyggd och LIS plan finns för området.

Motiv för beslut

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **9 kap. 31 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. Lag (2014:900).

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbudet i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. §18 c och d.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentligt förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

MORA

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-06
Planritning, inkom 2016-
Fasadritningar, inkom 2017-02-06
Situationsplan, inkom 2017-02-06
Situationsplan, inkom 2017-03-16
Takstolsdimensionering, inkom 2017-02-06
Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-02-23
Yttranden från Brandkåren, inkom 2017-03-09

Sändlista

Sökanden:
Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 76

MK BN 2017/00177-4

Noret 1:92, Rättelseförläggande

Beslut

Fastighetsägaren till Noret 1:92, BUFFIN REAL ESTATE SWEDEN AB (556297-3338), föreläggs i enlighet med Plan- och bygglagen 11 kap. 20 § att senast två veckor efter det att de har tagit del av föreläggandet, vid vite om 50 000 kronor per reklamvepa (i enlighet med Lag 1985:206 om viten) ta bort båda reklamveporna enligt bilagda foton och situationsplan från fastigheten Noret 1:92.

Fastighetsägaren till Noret 1:92, BUFFIN REAL ESTATE SWEDEN AB (556297-3338) föreläggs i enlighet med Plan- och bygglagen 11 kap. 32 a § att vid ett löpande vite om 50 000 kr per reklamvepa (i enlighet med Lag 1985:206 om viten) om reklamveporna sätts upp på nytt enligt bilagda foton och situationsplan, på fastigheten Noret 1:92.

Detta beslut ska gälla omedelbart enligt 11 kap. 38 § Plan- och bygglagen trots att beslutet inte vunnit laga kraft.

Beslut om förbud att den olovliga åtgärden utförs på nytt gäller omedelbart enligt 11 kap. 38 § Plan- och bygglagen.

Sammanfattning av ärendet

2017-02-03, bygglovenheten gör ett platsbesök och fotar uppsatta reklamvepor vilka strider mot gällande detaljplan då det inte består av logotype eller öppettider.

2017-02-03, ett tillsynsärende upprättas.

2017-03-21, ärendebekräftelse med information om upprättat tillsynsärende skickas till fastighetsägaren.

Bygglov har tidigare meddelats för vepornas placering, men inte för reklambudskapet.

Planförhållande

Gällande detaljplan (DP 275) säger i bestämmelse V1 att: skyltanordningar får inte uppföras på fasad eller tak riktat mot RV 70, undantaget är skyltning av logotype samt öppettider.

Motiv för beslut

Enligt 11 kap. 5 § Plan- och bygglagen, ska Byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i Plan- och bygglagen.

Enligt 11 kap. 20 § Plan- och bygglagen, Om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid.

MORA

Enligt 11 kap. 32 a § Plan- och bygglagen, Byggnadsnämnden får i samband med ett föreläggande enligt 20 § förbjuda att den olovliga åtgärden utförs på nytt, om den kräver bygglov.

Enligt 11 kap. 38 § Plan- och bygglagen, I ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23 eller 24 § eller ett beslut enligt 27 § tredje stycket får byggnadsnämnden bestämma att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har vunnit laga kraft.

Enligt 11 kap. 40 § Plan- och bygglagen, Den myndighet som beslutar om ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22 eller 23 § eller förbud enligt 33 § ska genast skicka sitt beslut till inskrivningsmyndigheten

Beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms. Lag (2014:900).

Reklamveporna är placerade på byggnadens norra fasad i direkt anslutning till Riksväg 70, vilket strider mot gällande detaljplan och anses utgöra en trafikfara för den förbipasserande trafiken.

Fastighetsägaren bör föreläggas att senast två veckor efter det att den tagit del av föreläggandet ta bort reklamveporna (Rättelseföreläggande).

Fastighetsägaren bör även förbjudas att sätta upp skylten på fastigheten på nytt då det bedöms att det föreligger risk för att skylten efter det att den tagits bort återigen sätts upp (Förbud att den olovliga åtgärden utförs på nytt).

Rättelseföreläggandet bör förenas med vite om 50 000 kronor per reklamvepa.

Förbudet att den uppförs på nytt bör förenas med vite om 50 000 kr per reklamvepa.

Upplysningar

Beslutet skickas omgående till inskrivningsmyndigheten.

Beslutsunderlag

- 3 bilder från tillsynsbesök, daterade 2017-02-03
- Situationsplan som redovisar reklamvepornas placering på byggnaden, daterad 2017-02-03
- Ärendebekräftelse, daterad 2017-02-21

Sändlista

- Buffin Real Estate Sweden AB, Garnisonsgatan 26 3tr, 254 66 Helsingborg (Rek och besvärshänvisning)
- Inskrivningsmyndigheten

MORA

§ 77

MK BN 2017/00152-8

Utmeland 205:3, Bygglov för tillbyggnad av radhus

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör (Rasmus Öhrén, 0250-262 69) för tekniskt samråd.

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Kontrollansvarig krävs inte i detta ärende.

Avgiften för bygglovet är 5 544 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser tillbyggnad av radhus på fastigheten Utmeland 205:3 i Mora kommun. Tillbyggnaden avser en inglasad veranda mot väderstrecket norr. Tillkommande byggnadsarea blir cirka 19,5 kvadratmeter. Fasaden utförs av glaspartier och taket utförs med isolerplast.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Dp 213). Sökt åtgärd strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får området bebyggas med en bruttoarea på 6000 kvadratmeter.

Planerad byggnadsarea är cirka 19,5 kvadratmeter.

Befintlig byggnadsarea med föreslagen tillbyggnad upptar en areal om cirka 6588 kvadratmeter.

Åtgärden avviker från största tillåtna bruttoarea med cirka 9,4 %

Remisser och yttranden från grannar

Yttrande från Brandkåren, inkom 2017-03-09:

Brandkåren meddelar om avstånd mellan småhus, mellan komplementbyggnader eller mellan komplementbyggnader och småhus.

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

MORA

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen:

Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser överensstämmer med detaljplanen, eller
- b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen:

Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen.

Liten avvikelse från detaljplanen lämnas för överskriden bruttoarea.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

MORA

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-10

Översiktlig teknisk beskrivning, inkom 2017-02-10

Planritning, inkom 2017-02-10

Yttrande från Brandkåren, inkom 2017-03-09

Sändlista

Sökanden:

Fastighetsägaren (delgkv, besvärshänvisning)

MORA

§ 78

MK BN 2016/00541-7

Vinäs 99:2, Åtgärdsföreläggande

Beslut

Med stöd av 11 kap. 19 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL föreläggs ägaren till fastigheten Vinäs 99:2, att senast inom 4 månader från det att beslutet vunnit laga kraft vidta följande åtgärder.

1. Att ta bort staket som uppförts på fastigheten Vinäs 99:2, se markerat område 1 och 2 på bifogad karta (daterad 2017-04-10).
2. Att ta bort stensättning som uppförts på fastigheten Vinäs 99:2, se markerat område 3 på bifogad karta (daterad 2017-04-10).
3. Att ta bort lyktstolpe som uppförts på fastigheten Vinäs 99:2, markerad på bifogat foto (daterat 2016-11-17).

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser åtgärdsföreläggande gällande fastigheten Vinäs 99:2 vid Kartnäs i Mora kommun.

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Bs 1 Mora tätort, enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Siljan.

Den 29 april 2016 fick byggnadsnämnden en anmälan om att olovliga åtgärder ska ha vidtagits. Den 17 november 2016 besökte bygglovsenheten fastigheten tillsammans med fastighetsägaren. På platsen kunde det konstateras utifrån kommunens kartsystem att:

- Ett växthus har uppförts inom strandskyddat område samt över fastighetsgränsen.
- Ett staket har uppförts inom strandskyddat område samt på fastighetsgränsen.
- Stensättning har delvis utförts på fastigheten.
- En lyktstolpe har uppförts.

Vinäs 99:2 menar att deras fastighet blivit ianspråktagen utan deras medgivande.

Den 7 mars 2017 gavs fastighetsägaren Vinäs 99:2 möjlighet att inkomma med skriftliga synpunkter på tjänsteskrivelse inför byggnadsnämndens beslut. Fastighetsägaren tog emot tjänsteskrivelsen 2017-03-10. Vinäs 99:2 skriver i sitt yttrande:

I egenskap av fastighetsägare av fasta egendomen Mora Vinäs 99:2 har jag följande synpunkter.

I mina öron låter det mycket egendomligt att jag ska tillse att de uppförda byggnaderna m.m. tas bort.

Visserligen finns byggnader m.m. på min mark men jag anser att det är den som uppfört byggnaden som skall göra detta, nämligen ägaren till Mora Vinäs 99:3. Därutöver har Stadsbyggnadsförvaltningen Mora-Orsa glömt en förrådsbyggnad som är belägen närmast Sollerövägen, som också naturligtvis skall omfattas i ärendet.

Därutöver har jag kunnat konstaterat att inte jag kan vända mig till Kronofogdemyndigheten för handräckning eftersom beslutet stadgar att jag skall ta bort byggnaderna. Jag kräver sålunda att ägaren av fastigheten Mora Vinäs 99:3 skall ta bort växthus, staket, stensättning, lyktstolpe och träförrådet närmast vägen.

Motiv för beslut

Enligt 11 kap. 5 § Plan- & bygglagen (2010:900), förkortad PBL, ska Byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i PBL.

Om en byggherre, ägare eller nyttjanderättshavare låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt PBL eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden enligt 11 kap. 19 § PBL förelägga denne att inom en viss tid vidta åtgärden (åtgärdsföreläggande).

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Byggnadsnämnden bedömer att bygglov samt strandskyddsdispens krävs för växthusets placering. Då byggnaden har uppförts över fastighetsgräns samt inom strandskyddat område. Staket, stensättning samt lyktstolpe har uppförts inom strandskyddat område och bedöms vara en sådan privatisering som avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt. Sammantaget bedöms det att staket, stensättning och lyktstolpe ska tas bort. Byggnadsnämnden förelägger fastighetsägaren till Vinäs 99:2 att ta bort staket, stensättning samt lyktstolpe, se karta samt foton.

MORA

Upplysningar

Du som fastighetsägare ansvarar för att veta vart fastighetsgränsen går.

Detta beslut går att överklaga. Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Ett tillsynsärende finns upprättat på fastigheten Vinäs 99:3 & Vinäs 99:2 för olovligt uppförda byggnader. Frågan om ett olovligt uppfört virkesförråd samt växthus utreds vidare i ärendet.

Beslutsunderlag

Inkommen skrivelse, inkom 2016-04-29

Skrivelse från Vinäs 99:3, inkom 2016-06-02

Foton från platsen, daterade 2016-11-17

Protokoll, daterat 2016-11-18

Karta med markerade områden, daterad 2017-04-10

Foton från platsen med markerade områden, daterade 2016-11-17

Synpunkt inför beslut, inkom 2017-03-22

Sändlista

Fastighetsägaren: (rek, besvärshänvisning)

Ägaren till Vinäs 99:3 för kännedom

MORA

§ 79

MK BN 2016/00546-7

Vinäs S:16, Åtgärdsföreläggande

Beslut

Med stöd av 11 kap. 19 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL föreläggs ägaren till fastigheten Vinäs S:16, 08844000532 Vinäs Bys Samfällighetsförening, c/o , Kvarnholsvägen 4, 792 37 Mora, att senast inom 4 månader från det att beslutet vunnit laga kraft vidta följande åtgärder.

1. Att ta bort den del av stensättning som är uppförd på fastigheten Vinäs S:16, se markerat område 1 på bifogad karta (daterad 2017-04-10).
2. Att ta bort staket som uppförts på fastigheten Vinäs S:16, se markerat område 2 och 3 på bifogad karta (daterad 2017-04-10).

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser åtgärdsföreläggande gällande fastigheten Vinäs S:16 vid Kartnäs i Mora kommun.

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Bs 1 Mora tätort, enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Siljan.

Den 21 april 2016 fick byggnadsnämnden en anmälan om att olovliga åtgärder ska ha vidtagits. Den 17 november 2016 besökte bygglovsenheten fastigheten. På platsen kunde det konstateras utifrån kommunens kartsystem att:

- Ett staket har uppförts inom strandskyddat område samt på fastighetsgränsen.
- Stensättning har delvis utförts på fastigheten.

Nämnden skickade ut ett brev 2017-02-07 och bad fastighetsägaren bemöta detta. Vinäs S:16 svarar att deras fastighet har blivit ianspråktagen utan deras medgivande.

Den 9 mars 2017 gavs fastighetsägaren Vinäs S:16 möjlighet att inkomma med skriftliga synpunkter på tjänsteskrivelse inför byggnadsnämndens beslut. Fastighetsägaren tog emot tjänsteskrivelsen 2017-02-10. Vinäs S:16 skriver i sitt yttrande:

I skrivelse 2017-03-07 riktas ett åtgärdsföreläggande mot Vinäs Bys Samfällighetsförening att vidta följande åtgärder

- Att ta bort den del av stensättning som är uppförd på fastigheten Vinäs s:16
- Att ta bort staket som uppförts på fastigheten Vinäs s:16

Karta med markerade område bifogas.

MORA

Styrelsen för samfällighetsföreningen gjorde besiktning 2017-03-16 och kunde konstatera att stensättning och staket finns inom samfälligheten Vinäs s:16.

Styrelsen har emellertid varken själv vidtagit dessa åtgärder eller gett någon person tillåtelse att vidta dessa åtgärder inom det strandskyddade området. Åtgärderna har olovligen utförts av en annan person.

Under dessa förhållanden har inte Vinäs Bys Samfällighetsförening någon som helst skyldighet att ta bort stensättning och staket inom samfälligheten och vi bestrider det åtgärdsföreläggande som riktas mot samfällighetsföreningen.

Stadsbyggnadsförvaltningen är därför skyldig att i stället rikta åtgärdsföreläggandet mot den person som vidtagit åtgärderna.

Jag emotser Stadsbyggnadsförvaltningens svar på denna skrivelse.

Motiv för beslut

Enligt 11 kap. 5 § Plan- & bygglagen (2010:900), förkortad PBL, ska Byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i PBL.

Om en byggherre, ägare eller nyttjanderättshavare låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt PBL eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden enligt 11 kap. 19 § PBL förelägga denne att inom en viss tid vidta åtgärden (åtgärdsföreläggande).

Enligt 11 kap. 20 § PBL, om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande).

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Staket samt stensättning har uppförts inom strandskyddat område, åtgärden bedöms vara en sådan privatisering som avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt. Sammantaget bedöms det att staket och stensättning ska tas bort.

Byggnadsnämnden förelägger fastighetsägaren till Vinäs S:16 att ta bort staket och stensättning, se karta samt foton.

MORA

Upplysningar

Ni som fastighetsägare ansvarar för att veta vart fastighetsgränsen går.

Detta beslut går att överklaga. Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Beslutsunderlag

Inkommen skrivelse från Vinäs S:16, inkom 2017-02-13

Inkomna foton, inkom 2016-04-21

Foton från platsen, daterade 2016-11-17

Skrivelse till fastighetsägaren, daterat 2017-02-07

Karta med markerade områden, daterad 2017-04-10

Foton från platsen, daterade 2016-11-17

Synpunkter inför beslut, inkom 2017-03-20

Sändlista

Fastighetsägaren, rek och besvärshänvisning

Vinäs 99:2 för kännedom

Vinäs 99:3 för kännedom

MORA

§ 80

MK BN 2017/00027-9

Nusnäs 397:1, Förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus

Beslut

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av fritidshus på fastigheten Nusnäs 397:1 i Mora kommun.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 2, genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentlig förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Som tomt får tas i anspråk med röd färg markerat område på bifogad karta, inkom 2017-02-01.

Som förhandsbesked enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen meddelas att den föreslagna åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen med nedan givna villkor:

- Vatten- och avloppsfrågan ska lösas i samråd med miljönämnden innan bygglovsprövning sker.

Avgiften för strandskyddsdispens och förhandsbesked är 7 459 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på fastigheten Nusnäs 397:1 i Mora kommun.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Siljan.

Området har inte pekats ut för landsbygdsutveckling i strandnära lägen enligt antagen LIS-plan. Enligt antagen LIS-plan delområde D53, har ett område på fastigheten pekats ut för att vara tillgängligt för allmänheten.

Området är inom delområde Bs 5 Nusnäs, enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är inom utbredningsområde för högsta beräknade flöde. Sökt förhandsbesked ligger däremot utom område för 100-årsflödet.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Möjlighet saknas för anslutning till allmänna vattenledningar.

Remisser och yttranden från grannar

Kommunekologen har yttrat sig i ärendet, inkom 2017-02-07:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att tillstyrka strandskyddsdispens för fritidshus på fastigheten Nusnäs 397:1, Mora kommun.

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Motiv för beslut

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. §18 c och d.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 2, genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentligt förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen: Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

MORA

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Enligt sökt förhandsbesked planeras fritidshuset att uppföras ovan Grönviksvägen utom strandskyddat område. Bebyggelse nedan Grönviksvägen finns längs stranden. Således bedöms området vara väl avskilt med bebyggelse närmast stranden. Ett område väster om den tilltänkta tomten lämnas för att vara tillgängligt för allmänheten. Sammantaget bedöms det att sökt förhandsbesked kan tillåtas på platsen.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-01-05
Situationsplan, inkom 2017-02-01
Tomtplatsavgränsning, inkom 2017-02-01
Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-02-07

Sändlista

Sökanden:
Fastighetsägaren (delgkv, besvärshänvisning)
Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 81

MK BN 2017/00077-14

Ryssa 162:2, Bygglov för nybyggnad av enbostadshus, startbesked för rivning av befintlig byggnad

Beslut

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten Ryssa 162:2 i Mora kommun.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentlig förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Som tomt får tas i anspråk med röd färg markerat område på bifogad karta.

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31§ plan- och bygglagen.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör Maria Strand tfn 0250-262 58 för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Kontrollplan
- Beräkning av byggnadens specifika energianvändning
- Konstruktionsdokumentation

Byggnationen får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig: Sven-Olof Olsson.

Startbesked, för att påbörja rivningen, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

När rivningsarbetet är färdigställt ska slutbesked meddelas enligt 10 kap. 4§ plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

- Inventeringslista

MORA

Avgiften för bygglov, rivningsanmälan och strandskyddsdispens är 17 942 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av enbostadshus på fastigheten Ryssa 162:2 i Mora kommun. Byggnaden uppförs i två plan. Fasaden kläs med liggande träpanel i röd slamfärg och taket bekläs med betongpannor i färgen tegelröd. Byggnadsarean blir ca 133 m².

Rivning av befintlig byggnad på samma fastighet för att ge plats för nybyggnaden.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Snf 17 enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Ryssån.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området är inom utpekade område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen område D34 - Ryssa enligt antagen LIS-plan.

Området är av riksintresse för kulturmiljövården K69, Gesunda.

Området ligger utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Möjlighet för anslutning till allmänna vattenledningar kommer att finnas då utbyggnaden av allmänt VA i Ryssa är färdigt.

I detta ärende anses det obehövt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-02-07

Mora Orsa miljönämnd beslutar att tillstyrka strandskyddsdispens för bostadshus på fastigheten Ryssa 162:2, Mora kommun.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-03-13

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkter med anledning av sökt bygglov:

- Farligt avfall t ex eternit, kondensatorer, el-avfall (ljuskällor, batterier, kyl- och frys, elektronik) ska separeras från övrigt avfall innan rivningsarbetet påbörjas. Äldre byggnader kan innehålla miljöfarliga material som asbest och PCB.
- Resursåtervinning ska främjas genom återanvändning och återvinning av produkter och material.

- Större mängder rivningsavfall bör inte lämnas på återvinningscentralen, då detta inte är hushållsavfall. Avfallet ska istället lämnas till annan godkänd mottagare.
- Mineraliska massor (betong, lättbetong, tegel, sanitetsporcelain) får enbart användas som fyllnadsmaterial om det finns ett tydligt syfte med utfyllnaden, om materialet rent byggtekniskt bedömts lämpligt för ändamålet samt om materialets föroreningshalter platsspecifikt bedömts som acceptabla. Kontakta miljökontoret för mer information. Vissa åtgärder kräver anmälan till miljönämnden.
- Enligt bygglovsansökan kommer uppvärmning ske genom bergvärme. Innan en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark inrättas ska en anmälan ske till miljönämnden.

Yttrande från Nodava, inkom 2017-02-17

Möjlighet för anslutning kommer att finnas till Moravatten AB:s VA-ledningar i direkt anslutning till fastighetsgräns då utbyggnaden av allmänt VA i Ryssa är färdig.

Motiv för beslut

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap. 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen**: Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt **9 kap. 31 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. Lag (2014:900).

Enligt **7 kap. 13 § miljöbalken** gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt **7 kap. 15 § miljöbalken** får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras.

MORA

Enligt **7 kap. 18 b § miljöbalken** får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbudet i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. 18 c och d §§.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentlig förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31§ plan- och bygglagen.

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Innan byggnaden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap. 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Åtgärden kan kräva tillstånd från miljönämnden vid anordnade av berg eller ytjordvärme.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post- och Inrikes

MORA

Tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Bygglövsansökan, inkom 2017-01-20
Anmälan om kontrollansvarig, inkom 2017-02-16
Anmälan om eldstad, inkom 2017-01-20
Teknisk beskrivning, inkom 2017-01-20
Rivningsanmälan, inkom 2017-03-29
Tomtplatsavgränsning, inkom 2017-03-30
Planritning, inkom 2017-02-16
Fasadritning, inkom 2017-02-16
Situationsplan, inkom 2017-02-16
Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-02-07
Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-03-13
Yttrande från Nodava, inkom 2017-02-17

Sändlista

Sökanden:
Kontrollansvarig
Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 82

MK BN 2017/00121-13

Färnäs 11:4, Förhandsbesked för nybyggnad av en- /tvåbostadshus och ändrad användning av industribyggnad

Beslut

Som förhandsbesked enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen meddelas att den föreslagna åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen med nedan givna villkor:

- Byggnader uppförs med högst en våning.
- Huvudbyggnad får inte uppta större byggnadsarea än 150 kvadratmeter.
- Verksamheten musikstudio ska utföras på ett sådant sätt att det inte ger upphov till en betydande omgivningspåverkan.
- Ny- och ombyggnader ska utformas omsorgsfullt med avseende på proportioner, tak- och fasadutformning och material.

Avgiften för förhandsbeskedet är 6 653 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av en-/tvåbostadshus samt förhandsbesked för ändrad användning av industribyggnad. Ett en-/tvåbostadshus avses att uppföras på fastigheten Färnäs 11:4. Befintlig industribyggnad på tomten, Färnäs knivfabrik avses att användas för verksamheten musikstudio. Enligt uppgift från sökanden bedöms 3-8 personer vara verksamma under en och samma tid.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Sp 63, Kvarnen Färnäs). Enligt gällande detaljplan får området endast användas för bostadsändamål. Inom sådant område må dock efter byggnadsnämndens prövning även inredas lokaler för hantverk. Byggnad får uppföras med högst en våning.

Tomten får bebyggas med högst en femtedel. Huvudbyggnad får inte uppta större byggnadsarea än 150 kvadratmeter. Uthus eller andra byggnader får inte uppta större sammanlagd byggnadsarea än 50 kvadratmeter.

På tomten finns i dag en befintlig industribyggnad som har uppförts innan detaljplanen upprättades. En del av industribyggnaden och en befintlig komplementbyggnad planeras att rivras. Byggnadsarean för gårdsbyggnader planeras således att minskas.

Enligt ansökan planeras ett en-/tvåbostadshus med byggnadsarea på cirka 150 kvadratmeter att uppföras. Industribyggnaden planeras att minskas ner men kommer uppta större byggnadsarea än de tillåtna 50 kvadratmeter enligt detaljplanen.

Området är inom delområde Bs 4 Färnäs enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

MORA

Möjlighet för anslutning till allmänna vattenledningar finns.

Remisser och yttranden från grannar

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-02-20:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkter med anledning av sökt förhandsbesked:

- 1. Rivningen ska ske genom s.k. selektiv rivning. Innan rivning ska byggnaden materialinventeras för att veta vilka typer och mängder av avfall och farligt avfall som kommer att hanteras under rivningen.*
- 2. Innan rivning ska farligt avfall (t.ex. lysrör och material innehållande ex. asbest och PCB) separeras från övrigt avfall.*
- 3. Resursåtervinning ska främjas genom återanvändning och återvinning av produkter och material.*
- 4. Om byggnaden har renoverats eller byggts om under perioden 1956-73 kan det miljö- och hälsofarliga ämnet PCB ha använts i konstruktionen. Byggnaden bör då inventeras och ev. saneras innan rivningen får påbörjas. Kontakta miljökontoret för mer information (Irene Lilja 0250-55 21 67).*
- 5. Beroende på när byggnaden uppfördes finns risk att asbest förekommer i ex. takpannor (eternit), väggplattor eller isolermaterial. Asbestdamm är hälsofarligt och skyddsåtgärder bör vidtas vid hantering av material som innehåller asbest. Yrkesmässig rivning/sanering av asbesthaltigt material kräver tillstånd från Arbetsmiljöverket. Asbest är klassat som farligt avfall.*
- 6. Den aktuella fastigheten har vid översiktlig provtagning konstaterats innehålla förhöjda halter av metaller. Halterna är för höga för att fastigheten i nuläget ska kunna användas för bostadsändamål. Ytterligare utredning krävs för att fastställa i vilken omfattning sanering behöver utföras. Sanering av förorenad mark ska anmälas till miljökontoret. Fastighetsägaren har varit i kontakt med miljökontoret angående detta.*

Yttrande från Nodava, inkom 2017-03-17:

Den föreslagna byggplatsen är ansluten till Moravatten AB:s VA-ledningar.

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Färnäs 11:5, inkom 2017-03-07:

Såvitt vi förstått efter samtal med byggnadsinspektör avviker byggnationen detaljplanen i flera avseenden, bland annat att tomten endast är avsedd för bostadsändamål då det enligt ansökan planeras bedrivas kommersiell verksamhet i form av studioverksamhet.

Vi är i grund positiva till att något görs åt den byggnation som står på tomten i nuläget, men vi motsätter oss det förslag som ligger nu, då en kommersiell verksamhet av denna art riskerar störa det omgivande bostadsområdet i form av oljud och ökad trafikering.

Således har vi inget emot att något görs åt tomt och byggnad men att man i så fall använder området såsom nuvarande detaljplan föreskriver.

Yttrande från Färnäs 11:13, inkom 2017-03-06:

Äntligen verkar det som att någon sett möjligheterna med denna fastighet, som trots

MORA

att den fått stå och förfalla länge troligen ändå har kvar potential att göra något av. Jag har tidigare varit delägare i den, så jag känner den ganska väl och vet att det krävs en hel del för att få den i stånd för något ändamål, men med rätt glasögon och handlag går det säkert.

Den verksamhet Håkan Carlsson beskriver tycker vi låter spännande och kan den dessutom på sikt medföra arbetstillfällen är det väl väldigt positivt. Från grannar har vi hört att de är rädda att det ska bli någon slags "tillhåll", med det tror vi inte är någon risk, vi tror att det här är seriösare än så. Och uppställning av inspelningsfordon ibland kan knappast vara någon större störning än när de på kvarnområdet befintliga sopcontainrar töms.

Sammantaget har vi alltså absolut inget att invända mot detta projekt inklusive byggandet av ett bostadshus.

Som ägare till grannfastigheten 11:13 får jag naturligtvis ett ryck på mig att snygga till där, men det har jag ändå tänkt göra naturligtvis, fast nu blir det kanske en annan prioritet på detta till övriga grannars glädje.

Motiv för beslut

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen: Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen.

Industribyggnaden, Färnäs knivfabrik uppfördes innan detaljplanen för området upprättades. En del av industribyggnaden samt en komplementbyggnad rivs för att minska byggnadsarean för uthus på tomten. Ur kulturhistorisk synpunkt vore det önskvärt att knivfabriken bevaras på grund av dess historiska samt kulturella värden. Men å andra sidan kommer den ursprungliga delen av knivfabriken att bevaras för nuvarande och kommande generationer. Således borde sökt åtgärd kunna tillåtas på platsen för att tillskapa ett en-/tvåbostadshus samt bevara en del av industribyggnaden, Färnäs knivfabrik.

Enligt detaljplanen får det inom området efter byggnadsnämndens prövning inredas lokaler för hantverk. Sökt åtgärd verksamheten musikstudio, bedöms inte ge någon

MORA

större omgivningspåverkan än verksamhet för hantverk. Syftet med detaljplanen är att tillskapa byggnadsrätt för uppförande av bostadshus. Sökt åtgärd bedöms vara förenlig med detaljplanens syfte. Den sammantagna bedömningen är att sökt åtgärd kan tillåtas på platsen om verksamheten inte ger upphov till en betydande olägenhet för omgivningen.

Upplysningar

Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan tillåtas är bindande vid den kommande bygglovsprövningen om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft.

Beslutet skall skickas till ägaren av fastigheten Färnäs 11:5 med anvisning om hur beslutet kan överklagas.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-21

Situationsplan, inkom 2017-02-02

Sändlista

Sökanden:

Ägare till fastigheten Färnäs 11:5 (rek, besvärshänvisning)

MORA

§ 83

MK BN 2015/01798-10

Vika 217:2, Bygglov och startbesked för tillbyggnad av enbostadshus

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen

När arbetet är färdigställt ska slutbesked meddelas i enlighet med 10 kap. 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre söker slutbesked hos byggnadsnämnden. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in:

- Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglov. (Kan göras på blankett för anmälan av avslutat arbete).

Avgiften för bygglov är 4 076 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser tillbyggnad av enbostadshus med carport på fastigheten Vika 271:2.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (B 34). Sökt åtgärd strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får huvudbyggnad inte uppta större areal än 150 m² och gårdsbyggnader får inte uppta större areal än 60 m².

Befintlig byggnadsarea för huvudbyggnad med garage är ca (122 + 62) 184 m².

Huvudbyggnaden upptar med föreslagen tillbyggnad en areal om ca 235 m².

Exploateringsgraden på fastigheten uppgår med föreslagen åtgärd till ca 12,4 procent.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Motiv för beslut

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre

MORA

bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. *Lag (2014:900).*

Enligt 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen:

Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. *Lag (2014:900).*

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap och 8 kap plan- och bygglagen som anges i 9 kap 31b§, plan- och bygglagen.

Liten avvikelse från detaljplanen lämnas för tillbyggnad av enbostadshus som överstiger detaljplanens utnyttjandegrad.

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten

MORA

PROTOKOLL

38(87)

BYGGNADSNÄMNDEN

Sammanträdesdatum: 2017-04-24

Dokument nr: MK BN 2015/01051-54

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2015-10-09

Situationsplan, inkom 2015-10-09

Ritningar, inkom 2015-10-09

Sändlista

Sökanden:

MORA

§ 84

MK BN 2017/00192-8

Utmeland 557:4, Tidsbegränsat bygglov för cistern till testanläggning för gasutvinning

Beslut

Sökt tidsbegränsat bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 33 § plan- och bygglagen till och med 2021-02-28.

Brandkårens yttrande 2017-03-20 och miljönämndens yttrande 2017-03-10 ska följas.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör (Rasmus Öhrén, 0250-262 69) för tekniskt samråd.

Kontrollansvarig krävs inte i detta ärende.

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats.

Startbesked som ska beslutas av byggnadsnämnden meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Avgiften för bygglovet är 7 459 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser tidsbegränsat bygglov för testanläggning för gasutvinning under perioden 2017-03-01 – 2021-02-28.

Anläggningen är befintlig och under drift.

Sökanden redovisar två sedimenteringsdammar, två borrhål och en avgasningsanläggning på inlämnad situationsplan.

Vid bygglovsenhetens platsbesök den 2017-03-07, noterades en cistern samt en container inom inhägnat område.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde BS 1 (Industriområde vattumyren) enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Remissyttranden

Brandkårens yttrande 2017-03-20:

När projekt övergår i upptagning på så sätt att gas ska förvaras måste tillstånd för hantering av brandfarlig vara sökas hos Mora Brandkår.

Miljönämndens yttrande 2017-03-10:

Miljönämnden har inget att erinra om sökt tillfälligt bygglov under förutsättning att verksamhetsutövaren tar hänsyn till nedanstående synpunkter.

MORA

1. Om ytterligare tester ska genomföras ska detta anmälas till miljönämnden.
2. Om verksamheten övergår till produktion är verksamheten tillståndspliktig och en ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet ska då göras till länsstyrelsen.
3. Eventuell aktivering av det 700 meter djupa borrhålet kan behöva anmälan. Företaget bör därför samråda med miljökontoret om detta i god tid innan åtgärden vidtas.
4. Anmälan enligt miljöbalken ska vara miljönämnden till handa senast sex veckor innan åtgärden startar.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. *Lag (2014:900)*.

Enligt 6 kap 1 § plan- och byggförordningen: I fråga om andra anläggningar än byggnader krävs det bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser.

Enligt 9 kap. 33 § plan- och bygglagen: För en åtgärd som uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar enligt 30-32 a §§ får ett tidsbegränsat bygglov ges, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett sådant lov ska ges, om åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark.

Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst tio år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga femton år endast om lovet ska användas för ett ändamål som avses i 9 §. *Lag (2014:900)*.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 33 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

MORA

Bygglov, rivningslov och marklov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-22

Skrivelse från sökanden, inkom 2017-02-23

Situationsplaner 2 st, inkom 2017-02-23

Ritning testanläggning, inkom 2017-02-23

Protokoll från platsbesök daterat 2017-03-07

Deltar inte i beslutet

Gunder Eriksson (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av detta ärende.

Sändlista

Sökanden: AB Igrene, Skälmyrsvägen 36, 792 50 Mora

Fastighetsägaren (delgkv och besvärshänvisning)

MORA

§ 85

MK BN 2017/00119-17

Stranden 2:2, Strandskyddsdispens och tidsbegränsat bygglov för småbåtshamn

Beslut

Sökt tidsbegränsat bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 33 § plan- och bygglagen till och med 2017-08-31.

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av småbåtshamn på fastigheten Stranden 2:2 i Mora kommun. Småbåtshamnen utföres som en flytbrygga med Y-bommar. Flytbryggan blir 3 meter bred och 5 meter lång.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 3, området behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.

För detta ändamål får endast tas i anspråk det mark- och vattenområde som småbåtshamnen upptar på fastigheten.

Sökanden informeras om att åtgärd som kräver arbete i vatten ska anmälas till Länsstyrelsen enligt miljöbalken kap 11.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör (Rasmus Öhrén, 0250-262 69) för tekniskt samråd.

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Kontrollansvarig krävs inte i detta ärende.

Avgiften för bygglov och strandskyddsdispens är 4 624 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser uppförande av småbåtshamn av typen flytbrygga på fastigheten Stranden 2:2. Bryggan ska användas för vattenskotrar och kommer att vara placerad på fastigheten mellan 2017-06-01 till och med 2017-08-31. Bryggan kommer att ingå i en uthyrningsverksamhet för bland annat vattenskotrar.

Två bodar planeras att uppföras i anslutnings till bryggan. De hanteras i ett separat beslut med samma diarienummer.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Sp 150). Sökt åtgärd strider inte mot detaljplanen.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Siljan.

MORA

Yttrande från Miljönämnden:

Med anledning av nedanstående synpunkter anser miljönämnden att sökt bygglov inte är acceptabelt ur miljö- eller hälsoskyddssynpunkt.

1. Körning av vattenskoter är endast tillåtet i allmänna farleder och i de områden som Länsstyrelsen beslutar om. Det har dock visat sig att vattenskoterförordningen är svår att tillämpa, eftersom det är oklart om den stämmer överens med EU-lagstiftningen och EU:s krav på fri rörlighet för varor och tjänster. Frågan om de svenska reglerna har varit uppe i EU-domstolen. På grund av denna oklarhet bedriver myndigheter ingen tillsyn utifrån förordningen. Länsstyrelsen bör kontaktas för mer information.
2. Aktuellt område är planlagt och redovisas där som parkmark och bör därför inte mer än tillfälligt upplåtas för enskilt ändamål. Planerad verksamhet avviker från planbestämmelserna och kan inte ses som något som gagnar allmänheten i stort.
3. Miljönämnden anser inte att planerad åtgärd är förenlig med strandskyddets syfte då den begränsar allmänhetens tillgång till området. En förändring som minskar möjligheterna för allmänheten att använda ett strandområde gäller inte bara den fysiska tillgången till strandområdet utan även allmänhetens rätt eller upplevelse att vistas i strandområdet eller deras uppfattning av möjligheterna att vistas i strandområdet. Det finns en risk att planerad verksamhet leder till en försämring av områdets funktion som närreklamationsområde.
4. Vattenskoterkörning kan ge upphov till störande buller. Intensiv körning inom ett begränsat område kan ge upphov till höga och oregelbundna ljudnivåer som kan upplevas som mycket störande för människor och djur. Runt Saxviken finns bl.a. bostäder och uteserveringar som kan komma att störas. Detta gäller även intilliggande områden såsom Saxviksöarna (blivande naturreservat) samt Sanda, Noret och Broåkers (bostäder) i det fall vattenskoterkörning blir aktuellt där.
5. I Saxviken finns en av kommunens populäraste badplatser. Vattenskoterkörning invid badplatser är inte lämpligt då den som kör kan riskera att köra på badande.
6. Vattenskoterkörning kan medföra negativ påverkan på växt- och djurliv. I grunda vatten med mjuka botten finns risk för skador. Mjukbotten är näringsrika och mycket viktiga för såväl sjöfågel som fisk.
7. Vattenskoterkörning kan vara störande för fågellivet, bland annat genom buller och svall. Det är särskilt viktigt att inte störa fåglarnas häckning under vår och försommar.
8. Mora kommun har köpt in de intilliggande Saxviksöarna med avsikt att avsätta dem som naturreservat. Öarna ligger nära centrum men upplevs ändå som lugnt och avskilt med möjlighet till bl.a. fågelskådning. Öarna är en avskild häckningsmiljö för fåglar men de är även viktiga för rastande fåglar.

Yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 33 § plan- och bygglagen (2010:900): För en åtgärd som uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar enligt 30-32 a §§ får ett tidsbegränsat bygglov ges, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett sådant lov ska ges, om åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark.

MORA

Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst tio år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga femton år endast om lovet ska användas för ett ändamål som avses i 9 §. Lag (2014:900).

Enligt 6 kap. 1 § plan- och byggförordningen: I fråga om andra anläggningar än byggnader krävs det bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra

1. nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbudet i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. 18 c och d §§.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 3, området behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentligt förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Åtgärden kan kräva tillstånd för vattenverksamhet från Länsstyrelsen.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post- och Inrikes

MORA

Tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-03
Planritning, inkom 2017-02-23
Situationsplan, inkom 2017-02-23
Yttrande från Brandkåren, inkom 2017-03-10
Yttranden från Nodava, inkom 2017-03-15
Yttranden från Miljökontoret, inkom 2017-02-20

Förslag till beslut på sammanträdet

Joakim Linder (MOP): Tidsbegränsat bygglov ska beviljas.
Leif Sandström (MP) och Sven Anders Söderberg (M): Ansökan ska avslås.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förslaget att bevilja tidsbegränsat bygglov eller avslag på ansökan varvid det först nämnda förklaras bifallet.

Votering

Votering begärs och följande voteringsordning föreslås och godkänns:

- den som röstar för att bevilja tidsbegränsat bygglov röstar JA och
- den som vill avslå ärendet röstar NEJ

Vid verkställd öppen omröstning röstar 4 ledamöter JA , 2 NEJ och 1 avstår, enligt röstningslista nedan:

	JA	NEJ	AVSTÅR
Ulf Tholerus (C)	x		
Joakim Linder (MOP)	x		
Anna-Carin Rydstedt (S)			x
Sven Anders Söderberg (M)		x	
Leif Sandström (MP)		x	
Gunder Eriksson (C)	x		
Ajdoan Muliqi (S)	x		

Förslaget att bevilja tidsbegränsat bygglov förklaras bifallet.

MORA

Reservationer

Leif Sandström (MP) reserverar sig mot beslutet.

Sändlista

Sökanden:

Fastighetsägaren, delkv och besvärshänvisning
Länsstyrelsen Dalarna (strandskydd)

MORA

§ 86

MK BN 2017/00119-18

Stranden 2:2, Strandskyddsdispens och tidsbegränsat bygglov för uppförande av två bodar

Beslut

Sökt tidsbegränsat bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 33 § plan- och bygglagen från 2017-06-01 till och med 2017-08-31.

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av småbåtshamn på fastigheten Stranden 2:2 i Mora kommun. Två byggnader uppförs för kontor/förvaring och omklädning. Byggnaderna blir 3,1 meter breda och cirka 3,7 meter långa.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 3, området behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.

För detta ändamål får endast tas i anspråk det mark- och vattenområde som byggnaderna upptar på fastigheten.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör (Rasmus Öhrén, 0250-262 69) för tekniskt samråd.

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Kontrollansvarig krävs inte i detta ärende.

Avgiften för bygglov och strandskyddsdispens är 4 859 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser uppförande av två bodar på fastigheten Stranden 2:2. De planerade bodarna kommer att användas som kontor och omklädningsrum och vara placerad på fastigheten mellan 2017-06-01 till och med 2017-08-31. Bodarna ingår i en uthyrningsverksamhet för bland annat vattenskotrar.

En brygga planeras att uppföras i anslutning till bodarna. Den hanteras i ett separat beslut med samma diarienummer.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Dp 207). Sökt åtgärd strider mot detaljplanen.

Området ska enligt detaljplanen användas som parkmark.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Siljan.

MORA

Yttrande från Miljönämnden:

Med anledning av nedanstående synpunkter anser miljönämnden att sökt bygglov inte är acceptabelt ur miljö- eller hälsoskyddssynpunkt.

5. Körning av vattenskoter är endast tillåtet i allmänna farleder och i de områden som Länsstyrelsen beslutar om. Det har dock visat sig att vattenskoterförordningen är svår att tillämpa, eftersom det är oklart om den stämmer överens med EU-lagstiftningen och EU:s krav på fri rörlighet för varor och tjänster. Frågan om de svenska reglerna har varit uppe i EU-domstolen. På grund av denna oklarhet bedriver myndigheter ingen tillsyn utifrån förordningen. Länsstyrelsen bör kontaktas för mer information.
6. Aktuellt område är planlagt och redovisas där som parkmark och bör därför inte mer än tillfälligt upplåtas för enskilt ändamål. Planerad verksamhet avviker från planbestämmelserna och kan inte ses som något som gagnar allmänheten i stort.
7. Miljönämnden anser inte att planerad åtgärd är förenlig med strandskyddets syfte då den begränsar allmänhetens tillgång till området. En förändring som minskar möjligheterna för allmänheten att använda ett strandområde gäller inte bara den fysiska tillgången till strandområdet utan även allmänhetens rätt eller upplevelse att vistas i strandområdet eller deras uppfattning av möjligheterna att vistas i strandområdet. Det finns en risk att planerad verksamhet leder till en försämring av områdets funktion som närreklamationsområde.
8. Vattenskoterkörning kan ge upphov till störande buller. Intensiv körning inom ett begränsat område kan ge upphov till höga och oregelbundna ljudnivåer som kan upplevas som mycket störande för människor och djur. Runt Saxviken finns bl.a. bostäder och uteserveringar som kan komma att störas. Detta gäller även intilliggande områden såsom Saxviksöarna (blivande naturreservat) samt Sanda, Noret och Broåkers (bostäder) i det fall vattenskoterkörning blir aktuellt där.
5. I Saxviken finns en av kommunens populäraste badplatser. Vattenskoterkörning invid badplatser är inte lämpligt då den som kör kan riskera att köra på badande.
6. Vattenskoterkörning kan medföra negativ påverkan på växt- och djurliv. I grunda vatten med mjuka botten finns risk för skador. Mjukbotten är näringsrika och mycket viktiga för såväl sjöfågel som fisk.
7. Vattenskoterkörning kan vara störande för fågellivet, bland annat genom buller och svall. Det är särskilt viktigt att inte störa fåglarnas häckning under vår och försommar.
8. Mora kommun har köpt in de intilliggande Saxviksöarna med avsikt att avsätta dem som naturreservat. Öarna ligger nära centrum men upplevs ändå som lugnt och avskilt med möjlighet till bl.a. fågelskådning. Öarna är en avskild häckningsmiljö för fåglar men de är även viktiga för rastande fåglar.

Yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 33 § plan- och bygglagen (2010:900): För en åtgärd som uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar enligt 30-32 a §§ får ett tidsbegränsat bygglov ges, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett sådant lov ska ges, om åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark.

MORA

Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst tio år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga femton år endast om lovet ska användas för ett ändamål som avses i 9 §. Lag (2014:900).

Enligt 6 kap. 1 § plan- och byggförordningen: I fråga om andra anläggningar än byggnader krävs det bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra

1. nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. 18 c och d §§.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 3, området behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentlig förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Ansökan avser tidsbegränsat bygglov för nybyggnad av småbåtshamn och två bodar till och med 2017-08-31. Enligt ansökan uppförs en flytbrygga med Y-bommar och två bodar för en uthyrningsverksamhet för vattensporter bland annat vattenskوترar. Åtgärden kommer att vidtas under en begränsad tid, mellan 2017-06-01 till och med 2017-08-31.

Bodarna måste uppföras i anslutning till flytbryggan då själva bodarna som rymmer lokaler för kontor/förråd och omklädning är en del av uthyrningsverksamheten. Bodarna måste uppföras i direkt anslutning till flytbryggan för att kunna ha uppsikt över uthyrningsverksamheten och inte medföra oskäligen tids förluster. Uthyrningsverksamhetens behov kan inte tillgodoses utanför området. Om bodarna måste uppföras utom det strandskyddade området bedöms det att åtgärden blir mer komplicerad att vidta.

Allmänheten kommer inte att kunna beträda det mark- och vattenområde som åtgärderna upptar på fastigheten. Å andra sidan finns ett gångstråk där det är naturligt att färdas ut med stranden. Åtgärden kommer inte i någon större utsträckning att avhålla allmänheten där de annars kan färdas fritt. Åtgärden kommer endast att vidtas under en kortare period mellan 2017-06-01 till och med 2017-08-31. I och med det

MORA

tidsbegränsade bygglovets så tryggas de långsiktiga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Sammantaget bedöms det att med hänsyn till den korta perioden mark- och vattenområdet kommer att tas i anspråk och den nödvändiga placeringen, så bedöms det att området behövs för anläggningen som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Åtgärden kan kräva tillstånd från miljökontoret för anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Åtgärden skulle också kunna kräva tillstånd från Polisen. Skyltar inom detaljplanerat område kräver bygglov.
Avtal om markupplåtelse ska tecknas med fastighetsägaren.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-03
Planritning, inkom 2017-02-23
Situationsplan, inkom 2017-02-23
Yttrande från Brandkåren, inkom 2017-03-10
Yttranden från Nodava, inkom 2017-03-15
Yttranden från Miljökontoret, inkom 2017-02-20

MORA

Förslag till beslut på sammanträdet

Joakim Linder (MOP): Tidsbegränsat bygglov ska beviljas.

Leif Sandström (MP) och Sven Anders Söderberg (M): Ansökan ska avslås.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förslaget att bevilja tidsbegränsat bygglov eller avslag på ansökan varvid det först nämnda förklaras bifallet.

Votering

Votering begärs och följande voteringsordning föreslås och godkänns:

- den som röstar för att bevilja tidsbegränsat bygglov röstar JA och
- den som vill avslå ärendet röstar NEJ

Vid verkställd öppen omröstning röstar 4 ledamöter JA , 2 NEJ och 1 avstår, enligt röstningslista nedan:

	JA	NEJ	AVSTÅR
Ulf Tholerus (C)	x		
Joakim Linder (MOP)	x		
Anna-Carin Rydstedt (S)			x
Sven Anders Söderberg (M)		x	
Leif Sandström (MP)		x	
Gunder Eriksson (C)	x		
Ajdoan Muliqi (S)	x		

Förslaget att bevilja tidsbegränsat bygglov förklaras bifallet.

Reservationer

Leif Sandström (MP) reserverar sig mot beslutet.

Sändlista

Sökanden:

Fastighetsägaren, delgkv och besvärshänvisning
Länsstyrelsen Dalarna (strandskydd)

MORA

§ 87

MK BN 2016/01076-11

Stranden 36:10, Avskrivning av ärende gällande ändrad användning

Beslut

Ärendet avskrivs då sökanden återkallar ärendet.

Avgiften för nerlagt arbete är enligt fastställd taxa 800 kr.

Sammanfattning av ärendet

2016-11-21, inkom en ansökan gäller ändrad användning av källare i flerbostadshus.

2017-02-16, inkom en skrivelse från sökanden att de önskar dra tillbaka sin ansökan.

Upplysningar

Boxningsverksamhet får inte bedrivas i lokalerna. Befintlig fasadskylt ska monteras ner.

Ett separat tillsynsärende är upprättat på grund av att uppsatt skylt saknar bygglov samt att eventuell boxningsverksamhet redan bedrivs i lokalerna.

Beslutsunderlag

Skrivelse från sökanden, inkom 2017-02-16.

Sändlista

FHB Centralhuset AB, Box 9, 776 21 Hedemora.

MORA

§ 88

MK BN 2017/00128-8

Ryssa 120:5, Bygglov för tillbyggnad av fritidshus

Beslut

Sökt bygglov avslås med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen.

Avgiften för bygglovet är 2 782 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser tillbyggnad av fritidshus på fastigheten Ryssa 120:5 i Mora kommun. Byggnadsarean blir ca 31,5 m². Tillbyggnaden avser två sovrum. Fasaden kläs med liggande träpanel och taket beläggs med betongtegel. Ett nytt glasparti monteras befintlig i köksdel mot nordväst.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan Bp 32. Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen är tillåten byggnadsarea för varje enskild byggnad max 80 m². Tillåten sammanlagd byggnadsarea är 190 m². Prickmark får ej bebyggas.

Byggnadsarea för bostadshus är ca 160 m². Byggnadsarea för befintliga gårdsbyggnader är ca 45 m². Sammanlagd byggnadsarea för befintliga byggnader är ca 205 m².

Bostadhusets byggnadsarea med planerad tillbyggnad blir ca 191,5 m². Sammanlagd byggnadsarea med planerad tillbyggnad blir ca 236,5 m².

Avvikelse på bostadshus blir ca 58 %.

Avvikelsen på fastighetens totala bygggrätt blir ca 25%.

Byggnaden föreslås delvis uppföras på mark som inte får bebyggas och placeras ca 3,3 m från fastighetsgränsen mot Ryssa 120:1.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Motiv för beslut

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),

MORA

2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt plan-och bygglagen 9 kap § 31 b:

Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

Enligt plan-och bygglagen 9 kap § 31 d:

Om avvikelser tidigare har godtagits enligt 30 § första stycket 1 b, 31 b eller 31 c §, ska en samlad bedömning göras av den avvikande åtgärd som söks och de som tidigare har godtagits. Lag (2014:900).

Efter en samlad bedömning av redovisade avvikelser mot gällande detaljplan anser bygglovsenheten att sökt åtgärd inte kan vara en sådan liten avvikelse som anges i 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-08

Planritning, inkom 2017-02-07

Fasad och sektionsritning, inkom 2017-02-07

Situationsplan, inkom 2017-02-07

Yttrande från Nodava, inkom 2017-03-01

Sändlista

Sökanden: (rek och besvärshänvisning)

MORA

§ 89

MK BN 2017/00125-13

Vattnäs 82:8, Bygglov för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontaktar byggnadsinspektör (Rasmus Öhrén, 0250-262 69) för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Förslag till kontrollplan.
- Beräkning av byggnadens specifika energianvändning.
- Konstruktionsdokumentation.

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig:

Gunnar Israelsson

Behörighetsnummer: SC0132-13

Behörighetsnivå: N

Avgiften för bygglovet är 18 910 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad på fastigheten Vattnäs 82:8 i byn Vattnäs, Mora kommun. Fritidshuset får en byggnadsarea på cirka 127 kvadratmeter. Komplementbyggnaden avser ett dubbelgarage och får en byggnadsarea på cirka 61,5 kvadratmeter. Byggnaderna uppförs med ett brutet pulpettak. Fasaden utförs av en liggande röd ytterpanel. Takbeläggning blir gråa betongpannor.

Reviderade handlingar inkom 2017-04-06. Sökanden ändrar utformningen av byggnaderna. Fasaden utförs av en liggande Faluröd ytterpanel. Taket utförs som sadeltak med en takbeläggning av tegelfärgade pannor.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Bs 2 Vattnäs, enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

MORA

Landskapsbild:

Vattnäs har en särpräglad bymiljö med kringbyggda gårdar. Byn ligger i ett öppet kulturlandskap i en västsluttning mot Orsasjön.

Bebyggelsestyp:

Bebyggelsen består främst av enfamiljshus i 1 plan. Faluröda fasader i stående träpanel med takpannor i tegel eller betong är vanligt.

Allmänna intressen:

Området är av riksintresse för friluftslivet (*F 13 Siljansområdet*) samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området och byn Vattnäs är av riksintresse för kulturmiljövården (K77 Orsasjön) bl a för den välbevarade bymiljön och det täta fornlämningsbeståndet.

Området är utpekad i Dalarnas bevarande program för odlingslansskapet (Vattnäs) bl a för den uppodlade marken och byklungan ute på Näset som är omgiven av vatten på tre sidor och ger området en mycket speciell prägel.

Området omfattas av riksintresse för naturvård (N49 Siljan-Skattungen). Området omfattas även av övrigt intresse för naturvården (Vattnästerrassen), vilket består av två naturformationer. Den del av naturvärdet som ligger inom delområdet ligger i huvudsak på nersidan av vägen och består av en terrassbildning som har bildats genom avlagring av isälvsmaterial vid landisens avsmältning.

Ny bebyggelse bör inte placeras på jordbruksmark, utöver de områden som är markerade på kartan.

Enligt översiktsplanen finns viktiga utblickar ut mot näset.

Vid nyexploatering ska hänsyn tas till de allmänna intressen och miljö och riskfaktorer som finns inom området.

Tillkommande bebyggelse ska anpassas till landskapsbilden. Det är av vikt att byn fortsättningsvis kan upplevas som en tydligt utskiljbar enhet och att den omgivande odlingsmarken bevaras. Tillkommande bebyggelse bör prövas med stor omsorg. Särskilt stor hänsyn ska tas till byklasen på Näset som har en speciell karaktär.

Vid nybyggnation bör äldre gårdsplatser inom byklasarna eller de områden som är markerade på kartan utnyttjas.

Vid kompletteringsbebyggelse inom byarna ska hänsyn tas både till bebyggelsemönster och till befintlig jordbruksverksamhet.

Nya byggnader som prövas lämpliga med hänsyn till bebyggelsemönstret ska till utförandet anpassas till befintlig byggnadstradition beträffande placering, volym, utformning, material och färgsättning.

Möjlighet för anslutning till allmänna vattenledningar finns.

I detta ärende anses det obehövligt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

Remisser och yttranden från grannar

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-03-02:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkter med anledning av sökt bygglov:

- 1. Miljönämnden anser att byggande på åkermark bör undvikas.*
- 2. Sökande uppger i ansökan att anslutning kommer ske till kommunalt vatten. Sökande har dock inte angett huruvida anslutning kommer att ske till kommunalt spillvatten eller om enskild VA-anläggning planeras. Om vatten dras in i byggnaden behöver avloppsfrågan lösas.*

Yttrande från Nodava, inkom 2017-03-21:

Förslag till anslutningspunkt, ledningsdimensioner, däckningshöjd, beräknat vattentryck mm framgår av upprättad nybyggnadskarta. Fastighetsägaren skall samråda med Nodava AB (arbetsledning 0250-55 27 50) senast sju (7) veckor före önskad tidpunkt för förbindelsepunktens inkoppling.

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Yttrande från Vattnäs S:2, inkom 2017-03-17:

Fastigheten Vattnäs s:2 utgörs i detta område av ett bysamfällt vägområde som förvaltas av Vattnäs bys samfällighetsförening. Nilångsvägen utmed fastighetens norra del.

Sökandena bör upplysas om att vägsträckan (Nilångsvägen) utmed fastigheten Vattnäs 82:8 norra gräns inte underhålls eller plogas under vintertid av bysamfällighetsföreningen.

Sökandena rekommenderas i detta fall att kontakta kommunens väsansvariga för att få till stånd ett eventuellt kommunalt underhåll av vägsträckan.

Motiv för beslut

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL, vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 2 kap. 6 § PBL vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk

MORA

utföras och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,
2. skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,
3. åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar,
4. behovet av hushållning med energi och vatten och av goda klimat- och hygienförhållanden,
5. möjligheterna att hantera avfall,
6. trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö,
7. möjligheter för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området, och
8. behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

Vid planläggning och i andra ärenden samt vid åtgärder avseende byggnader som inte ingår i ett ärende enligt denna lag ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. Lag (2014:477).

Enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. Lag (2014:900).

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes

MORA

tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Åtgärden kan kräva tillstånd från miljönämnden vid anläggande av enskilt avlopp eller bergvärme.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-06

Plan- & sektionsritning, inkom 2017-04-06

Fasadritningar, inkom 2017-04-06

Situationsplan, inkom 2017-04-06

Plan-, fasad- & sektionsritning för garaget, inkom 2017-04-06

Anmälan om kontrollansvarig, inkom 2017-02-06

Teknisk beskrivning, inkom 2017-02-06

Tjänsteanteckning, daterad 2017-04-13

Miljönämnden, inkom 2017-03-02

Yttrande från Nodava, inkom 2017-03-21

Yttrande från Vattnäs S:2, inkom 2017-03-17

Sändlista

Sökanden:

Kontrollansvarig (för kännedom)

Ägare till Vattnäs s:2 (för kännedom)

MORA

§ 90

MK BN 2017/00131-7

Vika S:109, Bygglov med startbesked och strandskyddsdispens för nybyggnad av vindskydd

Beslut

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av slobod på fastigheten Vika S:109 i Mora kommun.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälen som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d § då åtgärden långsiktigt bidrar till utvecklingen av landsbygden.

Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentligt förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

- Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovet. (Kan göras på blankett för anmälan av avslutat arbete).

Avgiften för bygglovet och strandskyddsdispensen är 4 798 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av vindskydd i form av en slobod som grundläggs på plintar. Byggnadsarean blir ca 11 m². Höjden i bakkant blir 1,45 m och i framkant 1,80 m. Fasaden blir i obehandlat timmer och taket bekläs med svart plåt.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Sk 1 enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Venjansjön.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

MORA

Området är inom utpekade område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen område D12 – Östra Venjanssjön enligt antagen LIS-plan.

Området är av riksintresse för fornlämningsmiljö med boplatser av stenålderskaraktär, Littersjöarna – Venjanssjön.

Inga kända fornlämningar finns på fastigheten.

Området ligger utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-03-01

Mora Orsa miljönämnd beslutar att tillstyrka strandskyddsdispens för slobod på samfällad fastighet Vika S:109 i Mora kommun.

Motiv för beslut

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap. 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen**: Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt **9 kap. 31 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. Lag (2014:900).

Enligt **7 kap. 13 § miljöbalken** gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt **7 kap. 15 § miljöbalken** får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras.

MORA

Enligt **7 kap. 18 b § miljöbalken** får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. 18 c och d §§.

Enligt **7 kap. 18 d § miljöbalken** får man som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d §.

Fastigheten ligger inom område D12 i den antagna LIS-planen för Mora som vann laga kraft 29 december 2014. LIS-planen anger att syftet för området är att möjliggöra ny bostadsbebyggelse i ett attraktivt, strandnära läge vid Venjansjön. Lämpliga etableringar är bostäder, lokaler och anläggningar för det lokala föreningslivet samt byggnader och anläggningar för friluftslivet eller företag inom besöksnäringen. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller påverka djur och växtlivet i området

Sökt åtgärd får anses uppfylla skälen som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d § då åtgärden långsiktigt bidrar till utvecklingen av landsbygden.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31§ plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

MORA

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Innan byggnadsverket får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap. 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Bygglovsansökan, inkom 2017-02-07
Ansökan om strandskyddsdispens, inkom 2017-02-07
Planritning, inkom 2017-02-07
Fasadritningar, inkom 2017-02-07
Situationsplan, inkom 2017-02-07
Yttrande från miljönämnden, inkom 2017-03-01

Deltar inte i beslutet

Ulf Tholerus (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av detta ärende.

Sändlista

Sökanden: Järpesbo fäbolag
Fastighetsägaren, delkv och besvärshänvisning
Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 91

MK BN 2017/00351-2

Samråd Lantmäteriet Vinäs 99:2 mfl

Beslut

Byggnadsnämnden gör ingen annan bedömning än Lantmäteriet, avseende fastighetsreglering berörande Vinäs 99:2 och Vinäs 99:3 Mora kommun, utifrån de allmänna lämplighets- och planvillkoren, 3 kap 1-3 §§ Fastighetsbildningslagen.

Strandskydd kommer fortsatt att gälla inom 100 meter från Siljan. Åtgärder som påverkar allmänhetens tillgänglighet eller väsentligen påverkar djur- och växtlivet kräver strandskyddsdispens.

Sammanfattning av ärendet

Lantmäterimyndigheten begär samråd med Byggnadsnämnden i Mora kommun angående fastighetsreglering berörande Vinäs 99:2 och 99:3 i Mora kommun med beaktande av de allmänna lämplighets- och planvillkoren i 3 kap 1-3 §§ fastighetsbildningslagen.

Ägaren av Vinäs 99:3, _____, har hos Lantmäteriet ansökt om att genom fastighetsreglering utöka bostadsfastigheten Vinäs 99:3 med markområden från Vinäs 99:2.

Lantmäteriet har vid syn på platsen konstaterat att det inom det berörda markområdet finns anlagd gräsmatta och del av växthus. Regleringsområdet ned mot Siljans strand utgörs, enligt Lantmäteriet, av en väl hävdad och naturlig del av fastighetens hemfridszon.

Någon överenskommelse om fastighetsreglering har inte träffats mellan ägarna av Vinäs 99:2 och Vinäs 99:3.

Yrkad fastighetsbildning innebär att aktuella markområden överförs till Vinäs 99:3. Åtgärden bedöms, enligt Lantmäteriet, kunna ses som en anpassning till ett sedan länge bestående nyttjandeförhållande och medför en klar förbättring av mottagande fastighet.

Stadsbyggnadsförvaltningen i Mora gör ingen annan bedömning än Lantmäteriet utifrån de allmänna lämplighets- och planvillkoren, 3 kap 1-3 §§ Fastighetsbildningslagen.

Strandskydd kommer fortsatt att gälla inom 100 meter från Siljan. Åtgärder som påverkar allmänhetens tillgänglighet eller väsentligen påverkar djur- och växtlivet kräver strandskyddsdispens.

Beslutsunderlag

Begäran om samråd, inkommen 2017-04-12

Sändlista

Lantmäteriet

MORA

§ 92

MK BN 2017/00251-14

Noret 128:4, Bygglov för tillbyggnad av sjukhus

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Härmed kallas ni till tekniskt samråd. Byggherren kontakter byggnadsinspektör (Rasmus Öhrén, 0250-262 69) för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Förslag till kontrollplan enligt plan- och bygglagen.
- Beräkning av tillbyggnadens specifika energianvändning.
- Brandskyddsbeskrivning.
- Konstruktionsdokumentation.
- Konstruktionsritning för grundkonstruktionen.

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig:
Mats Pettersson, Structor Projektledning Dalarna AB, Millåkersgatan 5, 792 31 Mora
Behörighetsnummer: SCo833-12
Behörighetsnivå: K

Avgiften för bygglovet är 40 522 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för tillbyggnad av sjukhus på fastigheten Noret 128:8 i Mora kommun. Mora Lasarett i Noret på fastigheten Noret 128:8 byggs till med ett kommunikationsstråk mellan huskropp enligt ritning betecknad 01, 09 & 07. Tillbyggnaden sker mot nordost in mot innergården vid akutmottagningen. Tillbyggnaden sker i fyra (4) våningar, varav två under mark och två ovan markplanet. På varje plan kommer kommunikationsstråket att användas som passage. Fasadbeklädnad utförs av glaspartier samt cementfiberskivor med en ljusgrå kulör. Utanpå fasadbeklädnaden monteras paneler för insynsskydd. Taket utföres som ett platt tak med takbeläggning av sedum. Tillbyggnaden upptar en byggnadsarea på cirka 145 kvadratmeter enligt ansökan. Bruttoarean uppgår till cirka 580 kvadratmeter.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Sp 139). Sökt åtgärd strider inte mot detaljplanen.

Området ligger utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

MORA

Remisser och yttranden från grannar

Yttrande från brandkåren, inkom 2017-04-05:

Brandkåren önskar delta vid tekniskt samråd.

En brandskyddsbeskrivning skall tas fram och delges brandkåren i god tid före samrådet.

Skyddsrumsyttrande har inkommit 2017-04-10.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 30 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Ni som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Ni bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Åtgärden kan kräva tillstånd från exempelvis Miljönämnden eller Arbetsmiljöverket vid hantering av rivningsavfall.

MORA

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-03-13
Ritningsförteckning, inkom 2017-03-13
Fasad- & sektionsritning, inkom 2017-03-21
Illustration, inkom 2017-03-21
Planritning plan 1 & 2, inkom 2017-03-21
Planritning plan 3 & 4, inkom 2017-03-21
Planritning plan 5/takplan, inkom 2017-03-21
Situationsplan, inkom 2017-03-21
Anmälan om kontrollansvarig, inkom 2017-03-13
Certifikat Kontrollansvarig behörighet komplicerad art, inkom 2017-03-23
Yttrande från Brandkåren, inkom 2017-04-05
Skyddsrumsyttrande, inkom 2017-04-10

Sändlista

Sökanden: LANDSTINGET DALARNA, BOX 712, 791 29 FALUN
Kontrollansvarig för kännedom

MORA

§ 93

MK BN 2017/00249-10

Noret 128:4, Tidsbegränsat bygglov för tillbyggnad av sjukhus

Beslut

Bygglovsprövningen delegeras till stadsarkitekten.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser tidsbegränsat bygglov för tillbyggnad av sjukhus på fastigheten Noret 128:4 i Mora Kommun. Tidsbegränsat bygglov för högst tio år ansöks. Mora Lasarett i Noret på fastigheten Noret 128:8 byggs till med moduler för vårdmottagning. Moduler i två plan kommer att ställas upp på innergården vid akutmottagningen. Byggnadsarean uppgår till cirka 559 kvadratmeter enligt inlämnade handlingar. Bruttoarean blir 1106 kvadratmeter. Fasaden utförs av en grå fibercementskiva och takbeläggning utförs av ett svart papptak. Plan 1 och 2 kommer att inrymma undersökningsrum, toaletter, duschrum, förråd, omklädningsrum samt personalrum. På takplanet finns fläktrum/teknikrum. Lokalerna kommer att användas för vårdmottagning.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Sp 139). Sökt åtgärd strider inte mot detaljplanen.

Området ligger utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Remisser och yttranden från grannar

Yttrande från Brandkåren, inkom 2017-04-05:

Brandkåren önskar delta vid tekniskt samråd.

En brandskyddsbeskrivning skal tas fram och delges brandkåren i god tid före samrådet.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-04-11:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkt med anledning av sökt bygglov:

- Vad avser köldmedia ska information lämnas till miljökontoret i god tid innan ev. installation eller konvertering sker av aggregat som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter fluorerade växthusgaser eller mer. Fluorerade växthusgaser finns i t.ex. kylar, frysar, värmepumpar och luftkonditionering. Var även uppmärksam på om det är aktuellt med årlig rapportering av läckagekontroll av aggregaten till miljökontoret.*

Nodava remitterades i ärendet 2017-03-30:

Nodava har ännu inte yttrat sig gällande sökt åtgärd 2017-04-20.

MORA

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelserna har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt 9 kap. 33 § PBL: För en åtgärd som uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar enligt 30-32 a §§ får ett tidsbegränsat bygglov ges, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett sådant lov ska ges, om åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark.

Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst tio år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga femton år endast om lovet ska användas för ett ändamål som avses i 9 §. Lag (2014:900).

Sökanden har som skäl för sökt tidsbegränsat bygglov meddelat att Mora lasarett idag är så trångboddad att Arbetsmiljöverket lagt vite på undermåliga lokaler. Nu befinner man sig i ett läge där man står inför större investerings- och ombyggnadsprojekt för olika verksamheter. Det ställs då krav på flytt av befintliga verksamheter för att kunna genomföra planerade ombyggnadsprojekt. För att klara av detta behövs evakueringslokaler för verksamheterna under ombyggnadstiden. Efter planerade ombyggnader är det tänkt att verksamheterna flyttar tillbaka till befintliga byggnader igen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 33 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

MORA

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Bygglov, rivningslov och marklov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Åtgärden kan kräva tillstånd från Miljönämnden för hantering av miljöfarliga ämnen.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-03-13

Fasadritningar, inkom 2017-03-21

Plan- och sektionsritning, inkom 2017-03-21

Situationsplan, inkom 2017-03-13

Anmälan om kontrollansvarig, inkom 2017-03-13

Yttrande från Brandkåren, inkom 2017-04-05

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-04-11

MORA

§ 94

MK BN 2017/00194-20

Utmeland 25:257, Bygglov för nybyggnad av brandstation, komplementbyggnad och radiomast. Rivningslov för rivning av enbostadshus

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen med undantag för radiomast. Bygglov för radiomast ingår inte i detta beslut.

Sökt rivningslov beviljas med stöd av 9 kap. 34 § plan- och bygglagen.

Bygglovsprövning för nybyggnad av radiomast delegeras till stadsarkitekten.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Härmed kallas ni till tekniskt samråd. Byggherren kontaktar byggnadsinspektör (Rasmus Öhrén, 0250-262 69) för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Förslag till kontrollplan enligt plan- och bygglagen.
- Inventeringslista för rivningsavfall.
- Konstruktionsdokumentation.
- Konstruktionsritning för grundkonstruktionen.
- Beräkning av byggnadens specifika energianvändning.
- Reviderad brandskyddsbeskrivning.

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig:

Fredrik Gropman, Ovansiljans Anläggningskonsult AB, Mårtenvägen 5, 792 37 Mora.

Behörighetsnummer: SC1027-12

Behörighetsnivå: K

Avgiften för bygglovet är 130 112 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning, Kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av brandstation på fastigheten Utmeland 25:257 i Mora kommun. Byggnaden uppförs som två byggnadskroppar. Byggnadsdelen som uppförs i tre (3) våningar får en fasadbeklädnad av en genomfärgad fibercementskiva med en röd kulör typ Rubin (NCS 5030-Y80R), som klink monteras. Byggnadsdelen som uppförs i två (2) våningar får en fasad av målad betong. Betongen målas med en gråsvart kulör (NCS 7502-B) med glimmer. Linjemarkeringar i fasaden utgörs av fasade spårförsänkningar. Takbeläggning blir planplåt för bandtäckning med kulören

MORA

mörk silvermetallic (RAL 9007). Fönsterbågar samt portar utförs i kulören silvermetallic (RAL 9006). Materialprover inkom 2017-03-27. Våning tre förses ej med fönster utan får så kallade blindfönster. En genomfärgad cementfiberskiva med en svart kulör (NCS 7502-B) sätt upp på fasaden för att efterlikna fönster i fasad på våning tre.

Räddningscentral som inrymmer entré, reception, trapphus, sammanträdesrum, teknikrum, kontor samt personal kök uppförs i tre våningar. I övrigt uppförs byggnaden i två våningar. Plan 3 är en oinredd våning som kommer att vara disponibel. På plan ett (1) finns räddningscentral, vagnhall, omklädning med dusch och bastu, larmställ, verkstad, tvätthall samt förråd/garage. Plan två (2) inrymmer kontor, personalkök, rum för styrketräning, fem stycken logement ett vilrum och förråd. På plan två finns även dagrum, toaletter samt dusch och förrådsutrymmen.

Byggnadsarean uppgår till cirka 2050 + 110 kvadratmeter enligt ansökan och inlämnade ritningar. Öppenarea (OPA) blir cirka 76 kvadratmeter. Byggnaden för en totalhöjd på cirka 12,6 meter från marklinje enligt fasadritning.

Ansökan avser också en fristående byggnad som ska användas som miljöstation/förråd samt carport. Fasadbeklädnad utförs av en genomfärgad fibercementskiva med en röd kulör typ Rubin (NCS 5030-Y80R), som klink monteras. Takbeläggning blir planplåt för bandtäckning med kulören mörk silvermetallic (RAL 9007).

En radiomast uppförs med en totalhöjd på cirka 24 meter från marklinje enligt fasadritning.

Parkeringsplatser för besökande och personal (31 + 1 stycken) anordnas enligt situationsplan var av en handikappanpassad parkeringsplats. På parkeringsplatsen anordnas en mur enligt situationsplanen. En tankstation med en fast cistern anordnas.

Bygglov avser även fasadskyltar enligt fasadritningar. Fasadskyltar av bakgrundsbelysta bokstäver av lackerad aluminium där enskild bokstav utgör individuell skylt. Brandkårens logotyp utformas som genomlyst skylt av typ "ljuslåda".

Ansökan avser även rivningslov för rivning av ett enbostadshus på fastigheten Utmeland 25:257 i Mora kommun.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Dp 282). Sökt åtgärd strider inte mot detaljplanen.

Planbeskrivning, Byggnadskultur och gestaltning:

Området är en del av Moras södra infart, detta område domineras av ett parkområde som löper parallellt med vägen. Räddningsstationens lokalisering hamnar i parkområdets södra del och landskapet öppnas upp och personer som färdas längs väg 45 norrut får en blick in mot Mora, med kyrktornet som fond. Det är viktigt att områdets utformas representativt och samspelar med resten av parkstråket för att skapa en estetiskt tilltalande infart till Mora.

Området ligger utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-03-21:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkter med anledning av sökt bygglov:

1. Enligt Mora kommuns Energi-och klimatplan 2011-2014 (gäller dock fortfarande) ska solenergi installeras på minst en offentlig byggnad i Mora under perioden. Kommunen bör vara en föregångare och miljönämnden anser att möjligheten att installera solenergi bör undersökas.
2. Dagvatten från parkeringsytorna bör renas innan det leds till allmänt system eller recipient.
3. Vad avser köldmedia ska information lämnas till miljökontoret i god tid innan ev. installation eller konvertering sker av aggregat som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter fluorerade växthusgaser eller mer. Fluorerade växthusgaser finns i t.ex. kylar, frysar, värmepumpar och luftkonditionering. Var även uppmärksam på om det är aktuellt med årlig rapportering av läckagekontroll av aggregaten till miljökontoret.
4. Förvaring av kemikalier bör ske på ej genomsläppligt underlag så att risken för förorening till mark och vatten minimeras. Kemikalier bör förvaras invallade.
5. För att förhindra oönskade utsläpp till avloppsledningsnätet och därmed även risk för utsläpp till vatten behöver utgående avloppsvatten från verksamheter där fordon tvättas förses med åtminstone en oljeavskiljare.
  - Oljeavskiljaren ska vara av klass I-typ (fordonstvätt)/ klass II-typ (verkstad) och uppfylla standarden SS-EN 858 samt storleksmässigt vara dimensionerad efter aktuell verksamhet.
  - Oljeavskiljaren ska vara försedd provtagningsmöjlighet.
  - Oljeavskiljaren ska vara försedd med övervakningslarm och automatisk avstängning.
  - Tömning av slam-och oljeavskiljare bör ske minst en gång per år.
  - Verksamhetens egenkontroll ska inkludera regelbunden tillsyn av oljeavskiljaren.

Yttrande från Miljönämnden - tillägg, inkom 2017-03-31:

Tankplats:

1. Oljeavskiljare (klass I) för spillplatta ska vara försedd med provtagningsbrunn och anslutas till dagvattennätet (i enlighet med det som Arctan uppgett).
2. Spillzonen vid tankplats och påfyllningsplats ska ha tät markbeläggning. Storleken på spillzonen ska vara minst slangens längd plus en meter.
3. Pump ska vara påkörningsskyddad.
4. Cistern ska vara påkörningsskyddad, stå på hårdgjord yta, vara invallad och försedd med tak.

Lagertank:

1. Cistern ska vara påkörningsskyddad, stå på hårdgjord yta, vara invallad och försedd med tak.
2. Informationsplikt till miljönämnden gäller om cistern är mellan 1-10 m³ (blankett finns på miljökontorets hemsida).

Spillvatten från verkstad

1. Avlopp anslutet till kommunala spillvattennätet via oljeavskiljare av klass II-modell.

MORA

Spillvatten från fordonstvätt:

- 1. Avlopp anslutet till kommunala spillvattennätet via oljeavskiljare av klass I-modell.*
- 2. Oljeavskiljares ka vara försedd med provtagningsbrunn.*

Sen så missade vi att inkommen ansökan även avser rivning och vad gäller denna så har vi följande synpunkter:

- 1. Rivningen ska ske genom s.k. selektiv rivning. Innan rivning ska byggnaden materialinventeras för att veta vilka typer och mängder av avfall och farligt avfall som kommer att hanteras under rivningen.*
- 2. Yrkesmässiga transportörer av avfall och farligt avfall ska ha giltigt intyg (tillstånd/anmälan) från länsstyrelsen.*
- 3. Dokumentation (ex. kvitto, följesedel) som anger slutdestination av bortlämnat avfall (avfallstyp, mängd, mottagare) ska kunna visas för tillsynsmyndigheten vid förfrågan.*
- 4. Mineraliska massor (betong, lättbetong, tegel, sanitetsporcelain) får enbart användas som fyllnadsmaterial om det finns ett tydligt syfte med utfyllnaden, om materialet rent byggtekniskt bedömts lämpligt för ändamålet samt om materialets föroreningshalter platsspecifikt bedömts som acceptabla. Kontakta miljökontoret för mer information. Vissa åtgärder kräver anmälan till miljönämnden.*
- 5. Beroende på när byggnaden uppfördes finns risk att asbest förekommer i ex. takpannor (eternit), väggplattor eller isolermaterial. Asbestdamm är hälsofarligt och skyddsåtgärder bör vidtas vid hantering av material som innehåller asbest. Yrkesmässig rivning/sanering av asbest eller asbesthaltiga material kräver tillstånd från Arbetsmiljöverket. Asbest är klassas som farligt avfall.*
- 6. Om byggnaden som ska rivs har uppförts eller renoverats/byggt om under perioden 1956-73 kan det miljö- och hälsofarliga ämnet PCB ha använts i konstruktionen. Byggnaden bör då inventeras och ev. saneras innan rivningen får påbörjas.*

Yttrande från Brandkåren Leksands Kommun, inkom 2017-04-11:

Undertecknad har intet att erinra mot brandskyddsbeskrivningen, förutom att beskrivningen anvisar boenden i logement utan brandteknisk avskiljning av respektive boenderum.

Denna avvikelse tillstyrks inte mot bakgrund av att det, förutom risk för brandspridning mellan boenderummen, finns beaktansvärd risk för brand - och brandgasspridning från utrymmen som ingår i samma primära brandcell som boendena, ex. persedelrum och förråd.

Dessa utrymmen har möjlighet till användning med hög brandbelastning och snabb brandutveckling som med brandstiftare kan initiera brandförlopp till risk för människors liv, hälsa, egendom och miljön.

Dessutom ingår i den primära brandcellen ett elevlogement, vilket medger möjligheten att logera människor som normalt inte ingår i en brandstation.

Jämförelse med andra boendeformer som kan ingå i verksamhetsklass Vk3B som boenden för ensamkommande flyktingar och studentboenden samt boendeformer i Vk4, har alla boendestandarder som är brandskyddsmässigt säkrare genom att respektive boenderum är skyddad som egen brandcell.

Brandskyddsbeskrivningen jämför även boendeformen med logement i en brandstation att likställas med boende i Vk3A.

MORA

Verksamhetsklassen bostäder kan dock inte tillämpas eftersom det är fråga om arbetsplats.

Sammanfattning

Brandskyddsbeskrivningen bör revideras så att respektive boenderum 220 - 225 avskiljs som egna brandceller i lägst klass EI30 och att biutrymmen som "Persedel förråd - 219" och "Förråd - 229" avskiljs som egna brandceller i lägst klass EI60.

Som en följd av detta bör utanförliggande korridor klassas som utrymningsväg.

Yttrande från Nodava, inkom 2017-04-18:

Bygglov Avfall

Nodava avfall och Mora kommun har haft visst samråd rörande detta ärende vid ett tidigare skede. Det finns dock några saker som Nodava avfall vill påpeka:

Nodava avfall vill poängtera att alla verksamheter har en skyldighet att sortera sitt avfall, varför man bör se till att utrymme finns för att sortera ut alla i verksamheten förekommande avfallsslag. Detta gäller såväl utvändigt som invändigt.

Det är då mycket viktigt att utsorteringsmöjligheterna inne i stationen sammanfaller med de fraktioner som finns i miljöstationen. Det ska finnas möjlighet för räddningstjänstens personal att i brandstationsbyggnaden kunna sortera alla förpackningsslag (papper, plast, metall, färgat och ofärgat glas), smått elavfall, farligt avfall samt mat- och restavfall. I de ritningar som Nodava fått framgår det inte var och hur avfallet ska sorteras inne på stationen från personalutrymmena. Detta bör framgå av ritningarna. Nodava avfall ställer sig därför frågande till hur avfallet ska hanteras invändigt.

Hämtvägar och hämtplatser ska sedan uppfylla de villkor som ställs i Föreskrifter om avfallshantering för Mora kommun.

Nodava avfall står gärna till förfogande rörande tips, råd och dimensionering när det gäller avfallshanteringen.

Bygglov VA

Förslag till anslutningspunkt, ledningsdimensioner, däckningshöjd, beräknat vattentryck mm framgår av upprättad nybyggnadskarta. Fastighetsägaren skall samråda med Nodava AB (arbetsledning 0250-55 27 SO) senast två (2) månader före önskad tidpunkt för förbindelsepunkternas dimensioner och läge (i det fall att behov finns för annan utformning) samt utförande.

På grund av belastning och dimension på dagvattensystemet, för vilket det angetts förbindelsepunkter i upprättad nybyggnadskarta, har överenskommelse med fastighetsägaren gjorts med syfte att dagvattenavledningen från fastigheten skall ledas nord-nord-öst på tomten till området benämnt n₂ i detaljplanekartan. Föreslagna förbindelsepunkter för dagvatten i upprättad nybyggnadskarta skall därför utgå och ersättas med anslutningar för dagvatten enligt bilagd reviderad nybyggnadskarta (reviderad 2017-04-05). Förutsättningarna för avledningen tillsammans med en bedömning av höjda vattennivåer i anslutande diken framgår av bilagt "PM Dagvatten".

Frågan om gestaltning, ytterligare fördröjning samt behov av rening föreslås hänskjutas till planeringsprocessen för byggnationen av rondell för korsningen Svedjärnsvägen-Malungsvägen.

Den föreslagna byggnaden är placerad på Moravatten ABs ledningar.

MORA

Avtal om flytt av ledningar skall träffas mellan fastighetsägaren och Moravatten AB och genomföras innan övriga byggnadsarbeten påbörjas på fastigheten. Flytten kommer att innebära att funktionerna avledning avloppsvatten och framledning dricksvatten dras om runt föreslagen byggplats. Kvarvarande, urdriftagna och proppade, ledningar övertas ansvarsmässigt av fastighetsägaren som har att hantera dessa ur byggnations- och framtida nyttjandesynpunkt av fastigheten.

Yttrande från Trafikverket inkom 2017-04-21

Trafikverket har inget att erinra mot att bygglov ges.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 30 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Bygglov, rivningslov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Åtgärden kan kräva tillstånd från Arbetsmiljöverket eller Miljökontoret för hantering av rivningsavfall. Tillstånd för hantering av brandfarligvara kräver tillstånd från Brandkåren.

MORA

Avtal om flytt av ledningar skall träffas mellan fastighetsägaren och Moravatten AB och genomföras innan övriga byggnadsarbeten påbörjas på fastigheten.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2017-02-24

Ritningsförteckning, inkom 2017-03-23

Situationsplan, inkom 2017-03-23

Ritning för komplementbyggnad, inkom 2017-03-23

Planritning Plan 1, inkom 2017-03-23

Planritning Plan 2, inkom 2017-03-23

Planritning Plan 3, inkom 2017-03-23

Sektionsritningar, inkom 2017-03-23

Fasadritningar, inkom 2017-03-23

Materialprover, inkom 2017-03-27

Material skiss, inkom 2017-03-23

Illustration, inkom 2017-03-23

Nybyggnadskarta med plushöjd för lägsta höjd FG, inkom 2017-03-23

Anmälan om kontrollansvarig, inkom 2017-04-07

Brandskyddsbeskrivning, inkom 2017-02-24

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-03-21

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2017-03-31

Yttrande från Brandkåren Leksands Kommun, inkom 2017-04-11

Yttrande från Nodava, inkom 2017-04-18

Sändlista

Sökanden: Mora Kommun, Tekniska Förvaltningen, 792 80 Mora

Kontrollansvarig för kännedom

MORA

§ 95

MK BN 2017/00380-1

Verksamhetsuppföljning 1 för 2017, VUP 1

Beslut

Upprättat förslag till byggnadsnämndens verksamhetsuppföljningsprognos 1 (VUP1) för 2017 godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadsförvaltningen har upprättat ett förslag till verksamhetsuppföljningsprognos 1 för 2017.

Beslutsunderlag

VUP 1 2017

MORA

§ 96

Delegationsbeslut

Rolf Larsson

1. Morkarlby 76:3, Bygglov och startbesked för tillbyggnad av enbostadshus Dnr MK BN 2017/00202-4

Ulla Björklund

2. Rättidsprövning, överklagan av byggnadsnämndens beslut 2017-02-06 om bygglov för nybyggnad av garage på Utmeland 45:16 Dnr MK BN 2016/00915-20

Margareta Dahl Löfberg

3. Bostadsanpassningsbidrag 3 063 för ramp och tröskelkil vid entré Dnr MK BN 2016/00709-5

Rolf Larsson

4. Bygglov och startbesked för installation av tank Utmeland 569:5 Dnr MK BN 2015/00400-1
5. bygglov och startbesked för nybyggnad av carport med förråd Dnr MK BN 2015/01370-2
6. Slutbesked för nybyggnad av enbostadshus Morkarlby 43:147 Dnr MK BN 2016/00568-9
7. Gesunda 14:6, Slutbesked för nybyggnad av garage med förråd Dnr MK BN 2017/00269-3

Jan Malm

8. Bengtsarvet 114:5, Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus. Dnr MK BN 2017/00120-5
9. Långlet 116:2, Bygglov för tillbyggnad av industribyggnad. Dnr MK BN 2017/00088-7
10. Öna 395:42, Slutbesked för ändring av bostadshus. Dnr MK BN 2015/00231-3
11. Noret 469:1, Startbesked för resterande del av nybyggnation av industribyggnad. Dnr MK BN 2015/01227-15
12. Utmeland 558:2, Startbesked av installation av vatten/avlopp. Dnr MK BN 2017/00133-2

MORA

13.	Garsås 245:4, Startbesked för tillbyggnad för av enbostadshus.	Dnr MK BN 2017/00153-7
14.	Björkvassla 5:23, Slutbevis för nybyggnation av garage.	Dnr MK BN 2017/00200-1
15.	Noret 39:40, Interimistiskt slutbesked för nybyggnation av garage.	Dnr MK BN 2015/00946-22
16.	Utmeland 640:1, Slutbevis för installation av eldstad.	Dnr MK BN 2017/00173-4
17.	Indor 19:6, Slutbevis för installation av vatten.	Dnr MK BN 2017/00063-4
18.	Oxberg 106:3, Slutbesked för nybyggnation av enbostadshus.	Dnr MK BN 2015/01723-31
19.	Utanmyra 139:1, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus.	Dnr MK BN 2015/01241-20
20.	Färnäs 393:5, Slutbesked för nybyggnation av förråd.	Dnr MK BN 2015/01575-10
21.	Noret 286:1, Startbesked för installation av två eldstäder.	Dnr MK BN 2017/00236-4
22.	Utmeland 660:6, Startbesked för installation av eldstad och rökkanal.	Dnr MK BN 2017/00268-3
23.	Vika 363:2, Slutbesked för installation av eldstad.	Dnr MK BN 2017/00068-5
24.	Morkarlby 560:1, Slutbesked för installation av eldstad.	Dnr MK BN 2016/00564-5
25.	Noret 111:28, Slutbesked för tillbyggnad av rad/kedjehus.	Dnr MK BN 2017/00297-2
26.	Utmeland 89:39, Bygglov för uppsättning av reklamvepa.	Dnr MK BN 2017/00240-4
27.	Häradsarvet 159:2, Slutbesked för tillbyggnad av parhus.	Dnr MK BN 2016/00879-16
28.	Landbobynd 2:13, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus.	Dnr MK BN 2016/00597-18
29.	Nusnäs 167:4, Slutbesked för installation av eldstad och rökkanal.	Dnr MK BN 2016/00265-5
30.	Oxberg 138:1, Startbesked för Attefallstillbyggnad av enbostadshus	Dnr MK BN 2017/00100-12
31.	Öna 394:18, Slutbesked för del av industribyggnad.	Dnr MK BN 2015/01581-49

MORA

32. Nybolet 2:1, Slutbesked för installation av eldstad. Dnr MK BN 2016/00848-5
33. Gruddbo 191:3, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus. Dnr MK BN 2016/00457-18
34. Noret 293:1, Startbesked för resterande överbyggnation. Dnr MK BN 2015/01461-39
35. Oxberg 102:1, Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus. Dnr MK BN 2017/00270-4

Ulricha Martinsson

36. Bostadsanpassningsbidrag beviljas för utlåning av spisvakt. Dnr MK BN 2017/00160-3
37. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 59 100 kr för stoltrapphiss med begagnad stol. Dnr MK BN 2017/00165-6
38. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 14 020kr för anpassning av duschplats Dnr MK BN 2017/00042-3
39. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 2 482 kr för anpassning av entré och trösklar. Dnr MK BN 2017/00147-5
40. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 5 843kr för anpassning av trösklar. Dnr MK BN 2016/00402-7
41. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 10 678kr för anpassning av entrén med ramp. Dnr MK BN 2017/00243-6
42. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 4 148kr för anpassning av trösklar. Dnr MK BN 2017/00041-4
43. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 1000kr för anpassning av tröskel. Dnr MK BN 2017/00308-4
44. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 6800kr för begagnad ramp. Dnr MK BN 2017/00197-4
45. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 7 293kr för anpassning av trösklar. Dnr MK BN 2016/00402-8
46. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 1 252 kronor för anpassning av tröskel. Dnr MK BN 2017/00308-8
47. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 78 495 kronor för stoltrapphiss. Dnr MK BN 2017/00309-7
48. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 52 700kr för staket Dnr MK BN 2016/00376-9

MORA

Håkan Persson

49. Samrådsyttrande om planerat biotopskyddsområde (Diariernr SK 108-2017) Dnr MK BN 2017/00255-2

Maria Strand

50. Utmeland 89:68, Bygglov och startbesked för uppsättning av skyltar Dnr MK BN 2017/00115-4
51. Bengtsarvet 143:2, Bygglov för tillbyggnad av komplementbyggnad Dnr MK BN 2017/00057-8
52. Nusnäs 185:4, Bygglov för tillbyggnad av fritidshus Dnr MK BN 2017/00103-7
53. Gesunda 14:12, Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad Dnr MK BN 2017/00138-4
54. Vattnäs 75:14, Slutbesked för installation av vatten och avlopp Dnr MK BN 2016/01068-8
55. Utmeland 640:1, Avskrivning av bygglov för inglasning av altan Dnr MK BN 2015/00259-1
56. Långlet 83:3, Bygglov och startbesked för tillbyggnad av enbostadshus Dnr MK BN 2017/00159-4
57. Nusnäs 185:4, Slutbesked för tillbyggnad av fritidshus Dnr MK BN 2017/00103-12
58. Häradsarvet 122:4, Startbesked för installation av vatten och avlopp Dnr MK BN 2017/00105-4
59. Utmeland 557:7, Slutbesked för nybyggnad av industribyggnad Dnr MK BN 2016/00486-4
60. Noret 218:5, Startbesked för installation av eldstad Dnr MK BN 2017/00287-3
61. Debiteringsbesked Dnr MK BN 2017/00131-9
62. Kättbo 2:23, Startbesked för tillbyggnad av fritidshus Dnr MK BN 2017/00080-15
63. Morkarlby 43:155, Bygglov för nybyggnad av enbostadshus samt komplementbyggnad Dnr MK BN 2017/00174-11
64. Stranden 44:16, Bygglov för ombyggnad av tak på servicehus Dnr MK BN 2017/00188-9

Andreas Ytterberg

65. Slutbesked för nybyggnad av komplementbyggad Dnr MK BN 2017/00218-2

MORA

66.	Kråkberg 1:134, Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	Dnr MK BN 2016/01140-23
67.	Vika 319:2 Slutbesked för nybyggnad av enbostadshus	Dnr MK BN 2016/00403-5
68.	Nusnäs 502:2, Slutbesked för nybyggnad av gäststuga	Dnr MK BN 2017/00250-5
69.	Noret 1:90, Slutbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	Dnr MK BN 2016/00969-4
70.	Noret 1:59, Slutbesked för installation av eldstad	Dnr MK BN 2016/00191-5
71.	Fyriberg 18:1, Slutbesked för nybyggnad av fritidshus	Dnr MK BN 2017/00015-6
72.	Nusnäs 199:1, Slutbesked för nybyggnad av fritidshus	Dnr MK BN 2015/01121-19
73.	Noret 469:1, Slutbesked för nybyggnad av lager	Dnr MK BN 2015/01274-15
74.	Utmeland 25:151, Slutbesked för installation av eldstad	Dnr MK BN 2016/00950-9
75.	Utmeland 89:70, Bygglov för utökning av campingområde	Dnr MK BN 2017/00032-31
76.	Noret 1:93 Startbesked för att påbörja arbeten med överbyggnaden/stommen vid nybyggnad av handelslokal	Dnr MK BN 2016/00547-50
77.	Kråkberg 28:22, Startbesked för nybyggnad av enbostadshus och garage med carport och förrådsdel	Dnr MK BN 2016/01107-34
78.	Häradsarvet 212:1, Bygglov för om- och tillbyggnad av omklädningsrum vid sollaröparken	Dnr MK BN 2017/00091-12
79.	Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	Dnr MK BN 2017/00154-9
80.	Stranden 2:2, Bygglov och startbesked för ändring av belyst skylt	Dnr MK BN 2017/00187-4
81.	Nusnäs 476:1, Slutbesked för installation av eldstad	Dnr MK BN 2016/00121-5
82.	Utmeland 89:70, Bygglov och startbesked för nybyggnad av transformatorstation	Dnr MK BN 2017/00190-4
83.	Rothagen 122:2, Bygglov och startbesked för uppsättning av skyltar	Dnr MK BN 2017/00182-6

MORA

84. Noret 1:71 Bygglov och startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad (Friggebod) Dnr MK BN 2017/00154-12

Rasmus Öhrén

85. Gesunda 124:1, Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus Dnr MK BN 2016/00795-14
86. Gesunda 95:3, Startbesked för nybyggnad av fritidshus Dnr MK BN 2015/01832-20
87. Häradsarvet 116:5, Avskrivs - Anmälan för installation av vatten och avlopp Dnr MK BN 2016/00964-3
88. Häradsarvet 192:5, Slutbevis för ändrad användning Dnr MK BN 2017/00007-5
89. Häradsarvet 212:1, Avskrivning - Bygglov för ändrad användning av danslokal till omklädningsrum Dnr MK BN 2016/00895-4
90. Utmeland 33:42, Slutbesked för installation av oljeavskiljare Dnr MK BN 2016/00667-13
91. Nusenäs 397:1, Beslut om förlängd handläggningstid Dnr MK BN 2017/00027-8
92. Ryssa 203:1, Beslut om förlängd handläggningstid Dnr MK BN 2017/00003-11
93. Gesunda 53:56, Beslut om förlängd handläggningstid Dnr MK BN 2016/01048-16
94. Färnäs 458:3, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus Dnr MK BN 2016/00252-4
95. Utmeland 24:123, Startbesked för ändrad användning Dnr MK BN 2016/00937-17
96. Utmeland 3:17, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus Dnr MK BN 2016/00725-16
97. Utmeland 89:78, Slutbesked för installation av eldstad Dnr MK BN 2016/01054-8
98. Utmeland 33:72, Startbesked för tillbyggnad av industribyggnad Dnr MK BN 2016/01120-26
99. Utmeland 47:36, Slutbesked för fasadändring av industribyggnad Dnr MK BN 2016/00478-11
100. Vattnäs 74:3, Slutbevis för till- och ombyggnad av enbostadshus Dnr MK BN 2016/00665-6

MORA

PROTOKOLL
BYGGNADSNÄMNDEN
Sammanträdesdatum: 2017-04-24
Dokument nr: MK BN 2015/01051-54

85(87)

101. Häradsarvet 140:1, Slutbevis för tillbyggnad av enbostadshus	Dnr MK BN 2017/00005-3
102. Indor 19:6, Avskrivning	Dnr MK BN 2017/00069-4
103. Öna 164:3, Avskrivning, bygglov för tillbyggnad av enbostadshus	Dnr MK BN 2017/00234-8

§ 97

Delgivningar

1. Mark- och miljödomstolens dom 2017-03-14 att avslå överklagandet över beviljat bygglov för enbostadshus på Färnäs 286:1 Dnr MK BN 2016/00703-36
2. Länsstyrelsens beslut 2017-03-10 att avvisa överklagandet av nämndens beslut att avskriva tillsynsärendet om olovligt byggande på Gesunda 40:9 Dnr MK BN 2016/00289-12
3. Underrättelse om avslutad förrättning. Avstyckning från Oxberg 138:1 Dnr MK BN 2017/00263-1
4. Underrättelse om avslutad förrättning. Avstyckning från Nusnäs 540:1 Dnr MK BN 2017/00262-1
5. Remissvar, ang tidsbegränsad förlängning av nätkoncession mellan Blyberg och Spjutmo Dnr MK BN 2017/00198-2
6. Länsstyrelsens beslut 2017-03-07 att upphäva byggnadsnämndens beslut 2014-11-03 om bygglov för nybyggnad av båthus på fastigheten Färnäs s:11 samt avvisa överklagandet avseende strandskyddsdispens Dnr MK BN 2015/01321-5
7. Yttrande till Mark- och miljödomstolen Dnr MK BN 2015/01701-30
8. Underrättelse om avslutad förrättning. Fastighetsreglering berörande Höjen 7:2, 7:3 och 48:1 Dnr MK BN 2017/00220-1
9. Underrättelse om avsluta förrättning. Avstyckning berörande Östnor 244:4 Dnr MK BN 2017/00221-1
10. Kammarrättens beslut 2017-03-22 att inte meddela prövningstillstånd för överklagande av byggnadsnämndens beslut gällande bostadsanpassningsbidrag för iordningställande av duschplats Dnr MK BN 2015/01535-19
11. Underrättelse om avslutad förrättning. Fastighetsreglering mellan Stranden 2:2 och 63:8 Dnr MK BN 2017/00261-1

MORA

12.	Mark- och miljööverdomstolens dom 2017-04-10. MMÖD avslår överklagandet över byggnadsnämndens beslut 2015-09-28 att bevilja positivt förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus på Vinäs 147:1	Dnr MK BN 2015/00943-33
13.	Protokoll, 2017-04-04 Mark- och miljööverdomstolen. Mål nr P 1089-17. Mark-och miljööverdomstolen ger inte prövningstillstånd. Mark- och miljödomstolens avgörande står därför fast.	Dnr MK BN 2016/00160-36
14.	Länsstyrelsens beslut, 2017-03-31, att upphäva byggnadsnämnden beslut 2016-12-31 för nybyggnad enbostadshus på Morkarlby 29:10	Dnr MK BN 2016/00640-58